

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Хто є хто: представляємо голів комітетів Верховної Ради

Спірідон КІЛІНКАРОВ:
«Для реформування ЖКГ потрібно 150 млрд. гривень»

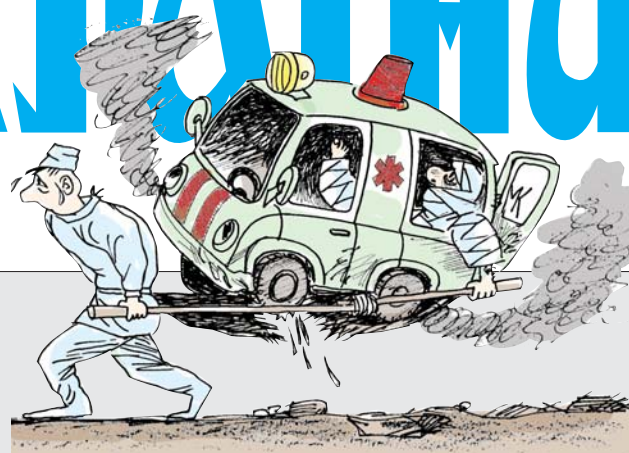
► СТОР. 4

Тонкощі навчання

Тримай дистанцію в освіті

► СТОР. 8

Медицина

Рамки видалися завузькі

► СТОР. 12

№ 69 (5569)

СЕРЕДА, 10 КВІТНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Ми цінуємо кубинську допомогу дітям, які постраждали від Чорнобильської катастрофи

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Куба в Україні Ернесто Антоніо Сенті Даріасом

«В Україні дуже раді, що ви стали представляти Кубу в нашій державі, — сказав В. Рибак, звертаючись до пана Посла. — Переконані, що ваш професійний досвід і ваша прихильність розвитку взаємовигідних відносин є запорукою подальшої плідної співпраці».

В. Рибак зазначив, що в Україні задоволені розвитком двосторонніх відносин, які в останні три роки вийшли на якісно новий рівень. «Ми надаємо великого значення виконанню двосторонніх домовленостей, досягнутих, зокрема, в рамках державного візиту на Кубу Президента України Віктора Януковича в жовтні 2011 року. В Україні очікують також на візит Голови Державної Ради і Ради Міністрів Куби Рауля Кастро в Україну в 2013 році», — сказав він.

► СТОР. 2

Одеса відзначає 69-ту річницю визволення

10 квітня 1944 року рановранці війська 3-го Українського фронту, яким командував одесит генерал армії Родіон Малиновський, ввійшли до міста. Ворог втратив під Одесою 160 тисяч солдатів і офіцерів.

17 з'єднань і частин, що відзначилися в боях за визволення Одеси, отримали почесне право йменуватися «Одеськими», 14 людей були удостоєні звання Героя Радянського Союзу. Одесі першій в країні було присвоєно звання «місто-герой». В 69-ту річницю визволення місто віддає данину вдячності своїм визволителям. Їх, на жаль, залишається дедалі менше — нині всього 23 особи носять почесне звання «Визволитель Одеси». На честь пам'ятної дати в Одесі відбулася історична реконструкція бою за визволення міста від німецько-фашистських і румунських окупантів. У школах і вузах пройшли уроки мужності, в акваторії Одеської затоки були спущені вінки, а до пам'ятника Невідомому матросу й меморіалу на площі 10 квітня поклади квіти, **повідомляє наш кореспондент В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

Призов–2013: передостанній пішов...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Офіційно в Україні з 1 квітня стартувала чергова призовна кампанія на строкову військову службу «Весна-2013». Ця традиційна акція може стати передостанньою в епопеї обов'язкової віддачі громадянського обов'язку батьківщині юнаками нашої країни. Принаймні вище військове керівництво заявляє про перехід Збройних Сил на контрактну основу вже 2014 року. Втім, такі плани відмови від строкової служби озвучуються не вперше. Та з різних причин

терміни цієї справді історичної події переносилися кілька разів. Чи стане 2013 рік останнім в історії призову на строкову службу в українське військо, покаже час. Ну а поки що, за даними Міністерства оборони, цією весною «у терміновому порядку» оббриють 13 тис. 900 новобранців, з них до Збройних Сил України — 7 тис. 500 осіб, до Внутрішніх військ МВС України — 5 тис. 200 осіб, до Державної спеціальної служби транспорту — 1 тис. 200 осіб. ► СТОР. 6

ПОДІЇ

Писанковий дощ на великодній ярмарок

У Вінниці, а також у всіх містах обласного значення і райцентрах краю, відбудуться великодні ярмарки. Розпорядження про їх проведення підписав голова облдержадміністрації Іван Мовчан. Ярмарки відбуватимуться під девізом «Купуй українське!» Свою продукцію представлять сільськогосподарські та переробні підприємства, фермери, суб'єкти споживчої кооперації та торгівлі. Їм пропонують реалізувати вироби за ціною виробника. Напередодні ярмарок в обласному центрі, у Музей-садибі гончарного мистецтва імені Олексія Луцишина, представлять виставку із п'ятиста писанок «Писанковий дощ». Її урочисто відкриють 11 квітня, триватиме показ експонатів з фонду музею та приватних колекцій писанкарів краю до завершення великодніх свят. У день відкриття кожен бажаючий може долучитися до розпису писанок під час майстер-класу заслуженого майстра народної творчості України Наталії Шпак-Косаківської, **інформує наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

Овочі подорожчали на третину

Після певної цінової стабільності за два тижні плодоовочева продукція в Україні подорожчала відразу на 34,7 відсотка. Про це свідчить плодоовочевий індекс «АПК-Інформ: овочі і фрукти». Так, на попередньому тижні індекс показав рекорд зростання в 2013 році і досяг 19,3%, продовживши тенденцію різкого зростання цін, розпочату тижнем раніше. Таким чином, всього за два тижні плодоовочева продукція в Україні подорожчала відразу на 34,7% після більш як двомісячної цінової стабільності. Для порівняння, торік за перший тиждень квітня плодоовочева продукція подешевшала на 9,8 відсотка. Більше того, основний набір овочів і фруктів станом на 5 квітня 2013 року коштував уже на 92,7% дорожче, ніж роком раніше. Іншими словами, на сьогодні свіжа плодоовочева продукція обходиться нам в середньому вдвічі дорожче, ніж роком раніше, у той час як Міністерство аграрної політики та продовольства рапортує про зниження цін.

КОРОТКО

■ Перший в Україні Центр духовно-морального виховання відкрився у Національному університеті «Острозька академія» на Рівненщині. Тут готуватимуть викладачів, вчителів християнської етики, проводитимуться наукові семінари, круглі столи, конференції, присвячені проблемам духовно-морального виховання, **інформує наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

■ Одразу три підприємства на Вінниччині споруджують станції на сонячних батареях. Одна з них введена в експлуатацію на початку квітня у Піщанському районі. Першими акумулювали енергію сонця на Ямпільщині, де працює 32-рядний комплекс батарей. Стимулом для розвитку станцій є вигідний тариф — держава купує енергію з відновлювальних джерел у чотири рази дорожче, ніж з атомних станцій, **повідомляє наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

Цього року аграрії можуть зібрати 50—53 млн. тонн зерна (УНН)

Колиска наукової еліти

Мала академія наук відіграє значну роль у вихованні наукової еліти нації. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир РИБАК (на знімку праворуч) під час зустрічі з учасниками Всеукраїнського конкурсу захисту науково-дослідних робіт учнів-членів Академії з усіх регіонів України.

«Прийде час, і ви будете вирішувати долю нашої країни. Нам потрібні нові сили, — сказав В. Рибак, звертаючись до учнів. — Тут зібралися ті, хто вирішуватиме прості питання, які є в державі». Вітаючи учасників конкурсу, Голова Верховної

равної молоді на державному рівні.

Говорячи про діяльність Малої академії наук, В. Рибак зазначив: у її систему «повірили і діти, і батьки», що підтверджується збільшенням кількості школярів, які залучаються до роботи в Академії. Нині, сказав він, цей заклад налічує понад 250 тис. дітей, понад 100 тис. з яких беруть участь у Всеукраїнському конкурсі. Випускники Академії,

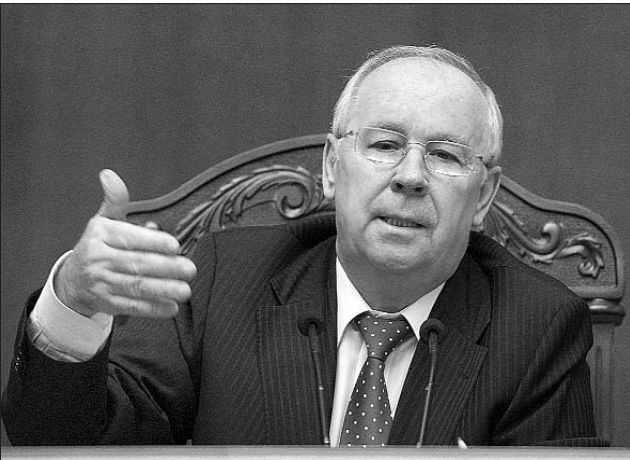
ФАКТ

Сьогодні, за словами Голови Верховної Ради, перелік спеціальностей, за якими проводяться дослідження, налічує 64 наукових напрямів, створено асоціацію випускників Академії, що дозволило залучити до роботи зі школярами студентів і науковців. В. Рибак підкреслив також, що авторитет Академії за кордоном зростає, започатковано низку спільних міжнародних проектів.

сказав В. Рибак, — активні небайдужі люди з глибокими професійними знаннями, творчим мисленням і невичерпною енергією, які мають усі шанси стати вченими світового рівня.

В. Рибак назвав освітню систему Академії, яка має статус національної, однією з найсильніших на всьому Європейському континенті.

За його словами, діти-члени Академії мають можливість поглиблювати свої знання

у провідних світових лабораторіях.

Разом із тим, Голова Верховної Ради висловив занепокоєння загальною ситуацією, що склалася у системі позашкільної освіти, і заявив, що влада вживатиме заходів, аби керівники всіх рівнів доклали усіх зусиль до реалізації державної освітньої політики і підтримки обдарованої молоді.

Голова Верховної Ради Володимир Рибак висловився за необхідність розробки закону про Малу академію наук, забезпечення належного соціального захисту її педагогів, підвищення рівня їх матеріального забезпечення та престижу професії.

На переконання В. Рибак, Україна має на достойному рівні прий-

мати й організовувати науково-освітні події міжнародної ваги, для чого необхідно передбачити відповідні бюджетні кошти. У цьому контексті він зазначив, що нині Мала академія споруджує в Києві науково-освітній центр світового рівня, на базі якого будуть проводитися міжнародні заходи.

Насамкінець Голова Верховної Ради побажав учасникам зустрічі впевненості у собі, успіхів і перемог як у науці, так і на життєвому шляху. «Влада робитиме все можливе для підтримки ваших талантів і реалізації ваших здібностей на благо суспільства і держави», — заявив він.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Ми цінуємо кубинську допомогу дітям, які постраждали від Чорнобильської катастрофи

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Керівник парламенту також висловив сподівання, що недавній візит першого заступника Міністра закордонних справ Республіки Куба Марселіно Медіни Гонсалеса в Україну надасть нового імпульсу розвитку двосторонніх відносин.

В. Рибак наголосив, що розвиток міжпарламентського співробітництва є пріоритетним у розвитку двосторонніх взаємин. «Ми зацікавлені у продуктивній діяльності груп дружби в парламентах наших країн», — сказав він і повідомив, що у Верховній Раді України таку групу, до складу якої увійшли 25 народних депутатів, створено 19 березня ц. р. У цьому контексті Голова Верховної Ради висловив сподівання на створення відповідної групи дружби в парламенті Куби.

Зазначивши певне зростання обсягів взаємної торгівлі у 2012 році, В. Рибак зауважив, що вони не відповідають можливостям наших країн, і висловив сподівання, що взаємними зусиллями буде активізовано співпрацю в торговельно-економічній сфері. Найбільш позитивним досвідом двосторонньої співпраці в торговельно-економічній сфері В. Рибак назвав спільний проект з ремонту та модернізації вантажних автомобілів «КрАЗ» у місті Сьєнфугос. «Значення його посилюється у зв'язку з тим, що він поширюється не тільки на нові об'єкти на Кубі, а вже виходить на ринки країн-учасниць Боліварянського альянсу», — додав він.

Ернесто Антоніо Сенті Даріас

Голова Верховної Ради висловився за розширення співпраці у наукоємних галузях. У цьому контексті він особливо відзначив співпрацю у фармацевтичній сфері та медицині.

ДОСЛІВНО

Голова Верховної Ради Володимир Рибак: «Вельми показовою є співпраця між українським підприємством «Фармекс Груп» та кубинським Центром молекулярної імунології. Також ми зацікавлені у створенні науково-виробничого центру в Україні з метою виготовлення медичних препаратів для лікування онкологічних і хронічних захворювань».

Водночас Голова Верховної Ради наголосив, що в Україні високо цінують кубинську допомогу, що надавалася протягом 21 року українським дітям, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи. «Уряд і Верховна Рада України докладають зусиль до відновлення Програми надання медичної допомо-

ги дітям, які постраждали від Чорнобильської трагедії. Ми зацікавлені у продовженні Програми на нових умовах і очікуємо відповідь кубинської сторони на наші пропозиції про оплату таких послуг», — сказав В. Рибак.

Своєю чергою, пан Посол заявив, що Куба розглядає Україну як велику і дружню державу, і зазначив, що його країна виступає за активізацію і розширення двосторонньої співпраці в усіх сферах. Пан Посол висловився за активізацію парламентської складової двосторонніх взаємин, зокрема, інтенсифікацію обміну візитами, у тому числі на рівні керівництва вищих законодавчих органів України і Куби. Пан Посол зазначив успішну співпрацю в культурно-гуманітарній сфері, зокрема в освітній галузі, та високо оцінив взаємну

підтримку з багатьох питань у міжнародних організаціях.

Е. А. Сенті Даріас вважає також перспективним подальший розвиток співробітництва у туристичній сфері та у сфері АПК.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Співпрацю з Угорщиною розвиватимуть на рівні комітетів і апаратів парламентів

Україна зацікавлена у подальшій активізації політичного діалогу і розвитку всебічної співпраці з Угорщиною. Важливою складовою такого діалогу є співпраця між парламентами двох наших країн. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Рибак під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Угорщини в Україні Міхалем Баєром.

В. Рибак висловив переконання, що поглибленню міжпарламентської співпраці сприяла б активізація роботи на рівні депутатських груп дружби, пріоритетними напрямками роботи яких мали б бути європейська інтеграція, міжрегіональна і транскордонна співпраця, транспортна інфраструктура та забезпечення прав національних меншин. Не менш важливим є і розвиток співпраці на рівні комітетів і апаратів парламентів, сказав він.

Голова Верховної Ради позитивно оцінив рівень торгово-економічної співпраці між Україною і Угорщиною. При цьому він наголосив на необхідності продовжувати роботу щодо пошуку можливостей розширення товар-

Міхаль Баєр

ної номенклатури у взаємній торгівлі, створення умов для залучення інвестицій в економіку наших країн. Водночас Голова Верховної Ради висловив вдячність Угорщині за незмінну підтримку євроінтеграційного курсу України.

Своєю чергою, Пан Посол запевнив, що «Угорщина — це той сусід, на якого можна покладатися, Угорщина беззаперечно підтримує Україну на шляху її інтеграції в Євросоюз». Він також зазначив, що візит Прем'єр-міністра України Миколи Азарова до Угорщини зас-

ЦИТАТА

Голова Верховної Ради Володимир Рибак: «Ми розраховуємо на подальше сприяння євроінтеграційним устремлінням України».

відчив спільні інтереси і бажання співпрацювати у багатьох напрямках: зокрема, це спільний інтерес в енергетичній сфері, розвиток прикордонної інфраструктури, безперешкодний рух товарів. «Це важливі завдання для обох країн», — сказав він.

Пан Посол позитивно оцінив підтримку шкіл у Закарпатті, де навчаються діти з угорських сімей. Висловивши сподівання, що така підтримка триватиме, він наголосив на важливості збереження угорцями своєї національної самобутності, традицій. «Ми спільно прагнемо збереження етнічного миру в Закарпатті», — підкреслив М. Баєр.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Спростять процедуру

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики рекомендував парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» (щодо реорганізації державних ус-

танов та спрощення припинення юридичних осіб).

Цей документ спрямований на вдосконалення порядку проведення припинення юридичної особи. Зокрема, передбачається скасувати заборону на проведення державної реєстрації змін до установчих документів юри-

дичної особи, щодо якої прийнято рішення про припинення. На думку членів комітету, реалізація положень проекту закону істотно спростить реорганізацію та ліквідацію юридичних осіб, а відтак, поліпшить бізнес-клімат, сприятиме залученню інвестицій.

За повідомленнями Інформаційного управління Верховної Ради.

Сьогодні в країні близько 80 відсотків сільськогосподарської техніки — імпортного виробництва

Тож потрібно створити такі умови, щоб аграрії могли купувати якісну техніку вітчизняного виробництва. Таке завдання під час учорашньої наради з питань забезпечення сільгоспвиробників технікою поставив прем'єр Микола Азаров (на знімку).

«Наші підприємства вже зараз випускають конкурентоспроможну продукцію, проте 80 відсотків усієї техніки, що використовується на селі, це техніка імпортного виробництва. Ми ставимо завдання повністю забезпечити село надійною технікою, і для цього є всі конструкторські можливості, є попит на цю продукцію, є виробничі потужності і персо-

нал для розвитку сільгоспмашинобудування», — наголосив глава уряду. Тож ключове питання, яке сьогодні потрібно вирішити, — це забезпечення ресурсів для купівлі техніки аграріями, і допомогти в цьому, на думку прем'єра, може створення аграрного банку. М. Азаров також запевнив, що уряд не планує закривати імпорт аграрної техніки,

щоб створити тепличні умови для вітчизняних виробників. Водночас міністр аграрної політики Микола Присяжнюк повідомив, що його відомство пропо-

нує обмежити ввезення до України вживаної сільськогосподарської техніки. «Прагнучи витратити менше грошей, часто за кордоном купують вжива-

ну техніку, а це скорочує термін її придатності, та якість її роботи гірша», — вважає міністр.

Фото з сайту «Урядовий портал».

Депутатський мандат і адвокатське посвідчення несумісні

На вчорашньому засіданні тимчасової слідчої комісії з питань розслідування факту перегляду волевиявлення українського народу на парламентських виборах 2012 року було розглянуто ситуацію з позбавленням депутатських повноважень Сергія Власенка згідно з рішенням Вищого адміністративного суду України.

Зліва направо: Андрій Пишний, Сергій Власенко, Арсен Аваков, Ігор Швайка.

Хоча кворуму на засіданні ТСК не було, її голова Арсен Аваков («Батьківщина») зауважив, що комісія все одно працюватиме, бо бажає встановити факти і оприлюднити висновки. ТСК вже отримала відповіді на її запити від Центрвиборчкому, Голови Верховної Ради та судів. Присутній на засіданні комісії Сергій Власенко вкотре переконував, що він не суміщав адвокатську діяльність з депутатською, за що його і було позбавлено мандата. Він також нагадав, що в такому ж статусі до Ю. Тимошенко було допущено ще двох народних депутатів — Андрія Кожем'якіна та Сергія Саса. Колізія виникла у зв'язку з прийняттям у 2012 році нової редакції закону про адвокатуру, згідно з якою,

якщо адвокат суміщає свою діяльність з іншою, то впродовж трьох днів зобов'язаний подати заяву про припинення права на адвокатську діяльність. С. Власенко оскаржив рішення ВАСУ про позбавлення його депутатських повноважень у Європейському суді з прав людини. Він також повідомив, що подасть заяву до ВАСУ про перегляд справи у зв'язку з нововиявленими обставинами: адже він брав участь у судовому засіданні у справі про вбивство Щербаня уже без адвокатського і без депутатського посвідчень, що, за його словами, підтверджує те, що він був залучений до справи Тимошенко як захисник, а не адвокат. Хоча на результативність рішення на свою користь екс-депутат не розраховує. Жодного рішення ТСК не приймала, оскільки не було кворуму. Анна ШЕВЧЕНКО. Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Міліція захищатиме від засмічення територій

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Брудні вулиці й прибудинкові території, місця відпочинку та дитячі майданчики... Це «візитівка» не лише великих міст. Як наслідок такої безгосподарності зменшується рівень санітарної безпеки, знижується естетичне задоволення від проживання та подорожей країною, втрачаються можливості для її туристичного розвитку.

Отже, для вирішення цієї проблеми народний депутат Олег Зарубінський (фракція Партії регіонів) минулого тижня зареєстрував у Верховній Раді проект закону про внесення змін до законодавчих актів щодо забезпечення чистоти територій. Документом, зокрема, пропонується внести зміни до статі 10 Закону «Про міліцію», згідно з якими до обов'язків представників порядку належатиме забезпечення контролю за утриманням в належній чистоті не лише дворів та придворових територій, а й усіх територій адміністративно-територіальних одиниць. А в Кодексі про адміністративні правопорушення пропонується запрова-

дити нову статтю 152-1 «Засмічення територій», котра передбачатиме диференціацію правопорушень, що призвели до засмічення територій відповідно до ступеня їх тяжкості та відповідні санкції; змінами до статей 5, 218 та 219 закріпити механізм реалізації адміністративної відповідальності за ці правопорушення та встановити орган, який прийматиме рішення про застосування адмінвідповідальності. Нині, за словами парламентарія, норми КпАП захищають від засміченості тільки ліси (ст. 73) і водоймища (ст. 59, 59-1). Території населених пунктів захищені лише опосередковано, тобто все залежить від того,

чи закріплено питання про чистоту в правилах благоустрою. Відповідно дія норм кодексу поставлена в залежність від підзаконних актів, що порушує субординацію між нормативно-правовими актами. Такий підхід є підставою для створення несанкціонованих сміттєзвалищ в місцях, не захищених кодексом від свавілля. Тому О. Зарубінський також пропонує внести зміни до Закону «Про благоу-

стрій населених пунктів», згідно з якими до повноважень місцевих рад належатиме забезпечення чистоти не лише у відповідному населеному пункті, а й на всіх територіях, які входять до складу адміністративно-територіальної одиниці. Також у Кодексі про адміністративні правопорушення, зауважив народний обранець, не передбачено, що відповідальність залежить від рівня завданої шкоди довкіллю.

ЦИТАТА

Народний депутат Олег ЗАРУБІНСЬКИЙ (фракція Партії регіонів):
«Відповідні зміни до законодавства, насамперед, нададуть дієвості нормам Кодексу про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за засмічення територій. Це, зокрема, дозволить упередити забруднення населених пунктів та зон відпочинку, що створить умови для комфортного і безпечного проживання, пересування громадян. Також такі зміни сприятимуть формуванню позитивного іміджу України в сфері туризму, що дасть змогу залучати додаткові кошти до державного бюджету.

Як наслідок його норми проблематично впроваджувати на практиці, особливо, якщо зважати на поширений характер цього правопорушення — починаючи від дрібного сміття на вулицях міста і до несанкціонованих звалищ поблизу підприємств. Санкції, як правило, застосовуються лише до порушників, щодо яких довели завдання шкоди довкіллю у великих розмірах. Але при цьому не враховується, що однією з основних причин забруднення населених пунктів та зон відпочинку виступають саме дрібні, але водночас масові випадки засмічення територій. Мізерні розміри штрафу, котрі передбачені в КпАП, роблять економічно нецільовою належну утилізацію сміття для організацій, що мають великі відходи від своєї діяльності. Для них вигіднішим є створення несанкціонованих смітників. Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

ОФІЦІЙНО

Повідомлення

Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України Мартиняк Сергій Васильович направив декларацію про майно, доходи і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2012 рік.

Згідно з декларацією загальна сума сукупного доходу народного депутата Мартиняка Сергія Васильовича за 2012 рік становила 23359685 гривень. Зокрема, заробітна плата — 16766 грн.; дивіденди, проценти — 10684226 грн.; страхові та пенсійні виплати, страхові відшкодування, викупні суми, що сплачені декларанту за договором страхування, недержавного пенсійного забезпечення та пенсійного вкладу — 1719 грн.; дохід від відчуження цінних паперів та корпоративних прав — 12303233 грн.; дохід від передачі в оренду майна — 353741 грн.

Розмір доходу, одержаний з Польщі Мартиняком С. В., становив 42894 в іноземній валюті (110755 грн.).

У власності Мартиняка С. В. перебувають земельні ділянки загальною площею 1013 кв. м, 6026 кв. м, 2974 кв. м, 600 кв. м; житловий будинок — 496,4 кв. м; квартири — 113,3 кв. м і 55,4 кв. м; інше нерухоме майно — 32 кв. м, 99,6 кв. м, 452,6 кв. м та автомобілі BMW X5 (2993 куб. см) і KIA Sportage (1998 куб. см) 2011 року випуску.

Сума коштів на рахунках у банках Мартиняка Сергія Васильовича становила 45820 грн.; вкладених у звітному році — 45820 грн.; розмір внесків до статутного капіталу товариства, підприємства, організації — 166858022 грн.; внесених у звітному році — 95993 грн.

Сума добровільного страхування Мартиняка С. В. становила 53346 грн.; утримання зазначеного майна — 121320 грн.; погашення основної суми позики — 346903 грн.; погашення суми процентів за позикою — 85905 грн.; інші витрати — 2289334 грн.

***

Відповідно до вимог чинного законодавства Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Лутковська Валерія Володимирівна направила декларацію про майно, доходи і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2012 рік.

Згідно з декларацією загальна сума сукупного доходу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Лутковської Валерії Володимирівни за 2012 рік становила 1038030,5 гривні. Зокрема, заробітна плата — 316119,7 грн.; матеріальна допомога — 50498,80 грн.; дохід від відчуження рухомого та нерухомого майна — 671412 грн.

Загальна сума сукупного доходу членів сім'ї Лутковської В. В. становила 79252 грн. Зокрема, заробітна плата — 57892 грн. та інші види доходів (пенсія) — 21360 грн.

У власності Лутковської В. В. перебувають земельна ділянка загальною площею 0,05 га, квартири 50,1 кв. м і 53,5 кв. м (сума витрат на придбання у власність — 735080 грн.), дачний будинок — 80 кв. м, гараж — 17 кв. м та автомобіль Hyundai Tucson (1995 куб. см) 2007 року випуску.

Сума добровільного страхування Лутковської В. В. становила 350 грн.

***

Загальна сума сукупного доходу народного депутата України Віктора Пинзенника у 2012 році становила 1543618,45 грн.

Заробітна плата становила 969793,13 грн. Сума грошових коштів на рахунок в банках — 3497119,48 грн.

Сплачено податків на суму 188401,63 грн.

Згідно з декларацією, сукупний дохід членів сім'ї В. Пинзенника становить 556316,31 грн.

Спірідон КІЛІНКАРОВ: «Для реформування ЖКГ потрібно 150 млрд. гривень»

ХТО Є ХТО: ПРЕДСТАВЛЯЄМО ГОЛІВ КОМІТЕТІВ

Якщо сьогодні підходити до реформування ЖКГ так, як ми це робили всі 20 років незалежності, то ефекту просто не буде. Потрібно розраховувати на власні сили і ресурси, нехай навіть вони обмежені. Однак вкладати їх максимально ефективно. У цьому впевнений голова Комітету Верховної Ради з питань будівництва, містобудування, житлово-комунального господарства та регіональної політики Спірідон Кілінкаров.

— Спірідоне Павловичу, будучи за освітою машинобудівником, ви очолюєте один із найскладніших Комітетів Верховної Ради з питань будівництва, містобудування, житлово-комунального господарства та регіональної політики. Чи важко було входити в курс справи?

— Насправді я беру активну участь у житті того регіону, який представляю, тому ці теми для мене знайомі, а з комунальною сферою стикається кожний громадянин нашої країни й знає її часом навіть краще, ніж той чи інший фахівець. Те, що стосується безпосередньо роботи комітету, то тут дуже важливо організувати його роботу й розуміти, які завдання стоять перед комітетом і що потрібно вирішувати для того, щоб хоч щось зрушити з мертвої точки в питаннях реформування комунального господарства. У нас, на жаль, у країні ухвалюється багато різного роду програм, законодавчих актів, але насправді ми бачимо, що на місцях реальних зрушень немає.

Ситуація в житлово-комунальному господарстві тільки погіршується й пов'язано це з тим, що немає цілісного підходу у вирішенні цих питань. Наявна на сьогодні кількість програм залишається попросту не затребуваною. Тому треба провести ревізію цих програм, подивитися які з них першочергові й профінансувати їх у повному обсязі. Тобто одержати той ефект, який нам потрібний.

Якщо ми сьогодні підходимо до реформування так, як робили це всі 20 років, то ефекту від цього просто не буде. Потрібно розраховувати на власні сили і ресурси, нехай навіть вони обмежені, однак вкладати їх максимально ефективно. У тому напрямку, де вони дадуть максимальний ефект. Це стосується, зокрема, і житлово-комунального господарства.

Сьогодні в комітеті зібралися професіонали — колишні міські голови, люди з великим політичним досвідом роботи, тому в плані роботи комітету в нас жодних проблем не виникає навіть у найскладніших умовах політичного протистояння.

— Сьогодні сфера ЖКГ перебуває в критичному стані. Що, на вашу думку, потрібно міняти насамперед?

— Житлово-комунальне господарство — це не тільки труби, дахи... Це ще й люди. І тут потрібно розуміти: коли люди не на шкоду своєму здоров'ю оплачуватимуть комунальні послуги, і їх оплата буде порівнянна з рівнем доходів населення, тоді й проблем у комунальній сфері буде набагато менше. Наша основна проблема сьогодні полягає в тому, що з одного боку, ми маємо низький рівень доходів громадян, а з другого — високі ціни на енергоносії, що негативно позначається на їхній ціні. У цьому є проблема. Але гадаю,

бути під суворим контролем, і ми повинні їх максимально й ефективно використовувати. Сьогодні ефективність використання енергетичних ресурсів у нашій країні становить 41 відсоток. Тобто ті гроші, які ми платимо за дорогий газ, виробництво електроенергії, використовують неефективно. 41 відсоток — це не та цифра, яка дасть розвиватися, зокрема, і комунальному господарству. Тому сподіваємося, що найближчим часом парламент розгляне цей проект закону, і ми створимо єдиний центральний орган, який

— Спірідоне Павловичу, реформа ЖКГ потребує чималих коштів. Де брати гроші на її проведення?

— Насправді це питання пріоритетів. Я один з небагатьох, хто жорстко критикував позицію нашої держави щодо проведення Євро-2012. Здавалося б, на сьогодні для того, щоб повністю реформувати житлово-комунальне господарство, потрібно близько 150 млрд. гривень. Гроші начебто великі й виникає запитання, де їх взяти. Але ж на проведення Євро держава знайшла 126 млрд.! Побудовано абсолютно безглузді, на 20—30-річну перспективу об'єкти, витрачено колосальні фінансові ресурси й при цьому не отримано очікуваного ефекту. Євро закінчилося, а ми продовжуємо називати прямих збитків від того, що побудували. Мені часто

них об'єктів. У підсумку гроші інвесторами витрачено, а квартир як не було, так і немає. Як ви ставитеся до цієї проблеми? Чи має намір комітет розглядати законопроекти, які захистили б інвесторів від недобросовісних забудовників?

— Що стосується недобудованих об'єктів, то сьогодні багато скарг на забудовників. Якщо говорити про держпрограми, то там особливих проблем немає. Здебільшого дорікання на адресу приватних інвесторів, які брали гроші й при цьому реалізовували відверто шахрайські схеми. Це питання контролю, і насамперед, з боку органів влади й місцевого самоврядування, які виділяють землю під ці проекти. Це питання недосконалості законодавчої бази. У цьому плані комітет працює. Буквально недавно ми розглядали проект закону про внесення змін до Закону «Про фінансово-кредитні механізми й управління майном при будівництві житла й операціях з нерухомістю». Його спрямовано на те, щоб інтереси інвесторів, людей, які вкладають гроші в будівництво, були гарантовані. Тобто забудовник довів справу до логічного завершення. Думаю, ситуація, яка мала місце раніше, це результат недосконалості законодавства й безвідповідальності контролюючих органів. Плюс ми живемо в такий час, коли гроші лише одним натисканням клавіші, в одну секунду, летять в інші країни. Проконтролювати це досить складно. Тому на стадії укладання договору, особливо там, де задіяно приватний інвестор, має бути особливий контроль з боку прокуратури та інших контролюючих органів. Вони повинні чітко бачити можливості компанії, її кредитну історію, і захищати інтереси людей. Ми намагатимемося максимально прописати в законопроектах, щоб таких випадків у нас більше не виникало.

— Як складаються ваші, як голови комітету, взаємини із профільним міністром Геннадієм Темником?

— У нас абсолютно нормальні ділові взаємини. Проблем у нас жодних не виникає. Згідно з нашою домовленістю, практично на всіх засіданнях комітету присутній перший заступник міністра. Ми не раз проводили спільні заходи, пов'язані з розробкою й уніфікуванням законодавства в сфері ЖКГ. Ми проводимо досить багато зустрічей із представниками органів місцевого самоврядування, міськими головами. Намагаємося зібрати максимальну кількість інформації для того, щоб розуміти, де в нас слабкі місця, які закони потрібно ухвалювати, у яке міністерство або відомство потрібно звернутися, щоб зняти ту або іншу проблему.

Якщо буде злагоджена робота органів місцевого самоврядування, нашого комітету й міністерства, то в найближчі два-три роки ми зрушимо питання реформування ЖКГ із мертвої точки. Але це повинна бути не ілюзія роботи, а конкретні законопроекти, рішення й постанови, які допоможуть зняти проблемні питання, що заважають сьогодні нормально розбудовуватися житлово-комунальному господарству.

— Які основні завдання стоять перед комітетом на 2013 рік? І яких законодавчих ініціатив слід очікувати безпосередньо від вас?

— Завдання комітету впливають із наявних на сьогодні проблем у галузі. Річ у тім, що її діяльність базується на 13 законах, однак деякі їхні положення дублюються, а іноді й прямо суперечать один одному. Різні закони навіть термінологію визначають по-різному. У зв'язку з цим, створення єдиного базового закону, можливо Житлово-комунального кодексу, і є одним із пріоритетів діяльності комітету на цей рік. Новий базовий закон має закріпити системні соціально-економічні та правові підходи до регулювання комплексних житлових відносин, створити баланс різних інтересів, що існують у суспільстві.

Що стосується моєї ініціативи, то разом з народними депутатами Петром Симоненком та Валентином Матвєєвим ми подали дуже важливий, на нашу думку, соціальний законопроект про введення мораторію на примусову реалізацію житла.

Не секрет, що сьогодні в Україні є значна заборгованість у виплаті заробітних плат, стипендій тощо. Станом на 1 листопада 2012 року вона становила 896 млн. 906 тис. грн. і продовжує зростати. За такого стану речей люди фізично не в змозі оплачувати непомірні ціни на енергоносії й житлово-комунальні послуги. Звідси й заборгованість — станом на липень 2012 року ця сума становила 2 млрд. 231,8 млн. гривень.

Тому ми й пропонуємо ввести мораторій на примусову реалізацію житла. Такий крок передусім захистить найбільш соціально незахищену частину населення.

— Дякую за бесіду.

Інтерв'ю записала
Олена ГОРБУНОВА.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Спірідон Павлович Кілінкаров (на знімку) народився в Луганську 14 вересня 1968 року. В 1992 році закінчив механічний факультет Луганського машинобудівного інституту. Трудовий шлях розпочав у 1993 році — вів бізнес — ремонт машин і автобусів. Із середини 1990-х очолював відділ у справах сім'ї та молоді в Жовтневому районному виконкомі Луганська.

1998—2006 рр. — помічник-консультант народного депутата від КПУ Сергія Дорогунцова. З 2001 року — член Компартії України. У 2004-му — перший секретар Луганського обкому КПУ. Народний депутат від КПУ V, VI і VII скликань. Одружений, має трьох дітей.

що, незважаючи на всі труднощі, нам вдасться подолати цей період часу, і в остаточному підсумку ми вийдемо на якісь позитивні зрушення в цьому напрямку. У плані підвищення стандартів рівня життя людей, їх доходів у кожній родині, можливості оплачувати вчасно, і найголовніше, якісні послуги. Для цього необхідно вжити низку заходів. Наприклад, комітет уже розглянув у другому читанні проект закону про основні принципи впровадження й функціонування Єдиної державної системи моніторингу проведення, постачання, транспортування, споживання та плати за паливно-енергетичні ресурси й комунальні послуги. Йдеться про те, що сьогодні, маючи проблему з енергоносіями, ми повинні взяти під суворий контроль їх видобуток, транспортування, зберігання тощо. Сьогодні такий моніторинг проводять Міністерство палива та енергетики й частково Держстат. Але насправді дані, які дають ці відомства, не збігаються з тими цифрами, які маємо у своєму розпорядженні ми. Тому вважаємо, що енергоносії, які вартують країні дуже дорого, повинні

моніторитиме всі енергоресурси, які добувають усередині країни, заходять до нас ззовні й, найголовніше, їх транспортування, зберігання тощо. Вважаю це дуже важливим і необхідним для того, щоб все-таки вплинути на ту негативну ситуацію, яка склалася на енергетичному ринку.

— І що, є шанси ухвалити такий закон?

— Упевнений, що парламент його ухвалить. По-перше, його уже розглянуто в першому читанні й підтримано більшістю депутатів, які представляють різні політичні сили. По-друге, усі розуміють, що на ринку енергоресурсів потрібно наводити лад. Не голосуватимуть за цей законопроект ті, хто контролює енергетичний ринок і заробляє на ньому шалені гроші, а таких у парламенті меншість. Не відкрию великої таємниці, якщо скажу, що всі без винятку олігархи, які є в нашій країні, зробили свої капітали не на якомусь ноу-хау, а на енергетиці — вугіллі, газі, нафті. Тобто усі великі гроші крутяться саме в енергетичному секторі, він найнепрозоріший. Тому, щоб змінити ситуацію, ми повинні ухвалити цей закон.

доводиться літати, по-вірте, у Донецькому аеропорту більш як 50—60 людей я ніколи не бачив. Це величезна спора, побудована за мільярди українських гривень. Їх можна було вкласти в ту саму комунальну сферу й забезпечити енергетичну безпеку, створити нормальні умови для життя людей, помінати застарілі мережі, дати можливість людям пити нормальну чисту воду.

І якщо ми сьогодні не розуміємо, що є для нас пріоритетом, то так і надалі вбиватимемо своїх людей брудною водою, гробитимемо їхнє здоров'я й робитимемо на цьому бізнес.

Насправді це питання безвідповідальності й неефективного використання фінансових ресурсів. У країні ресурси є. Питання в їхньому слушному розподілі й визначенні пріоритетів. Як політик вважаю, що на сьогодні є два напрямки, які необхідно реалізувати — сільське господарство й комунальна сфера.

— Останні кілька років часто виникають скандали навколо недобудова-

Гроші, які ми платимо за дорогий газ, використовують неефективно

Досвід поштовиків поширюватимуть на всю країну

У квітні у всіх 658 відділеннях поштового зв'язку Дніпропетровської області стартував спільний проект Дніпропетровської облдержадміністрації та УДППЗ «Укрпошта» «Адміністративні послуги: спрощений доступ через пошту».

У його презентації взяли участь віце-прем'єр-міністр України Олександр Вілкул, голова ОДА Дмитро Колесніков, генеральний директор УДППЗ «Укрпошта» Оксана Плотнікова, директор Дніпропетровської дирекції УДППЗ «Укрпошта» Ірина Кільчинська, керівники районів і міст області.

ДО РЕЧІ

За 5,5 місяця з початку впровадження проекту в Дніпропетровській області відділеннями прийнято й відправлено 244 оформлених пакета документів. Найчастіше люди оформляють субсидії на відшкодування витрат на оплату комунальних послуг, придбання твердого й рідкого палива.

Під час презентації проекту (справа наліво): голова ОДА Дмитро Колесніков, віце-прем'єр-міністр Олександр Вілкул, генеральний директор УДППЗ «Укрпошта» Оксана Плотнікова, керівник служби віце-прем'єр-міністра Марія Пустова, директор Дніпропетровської дирекції УДППЗ «Укрпошта» Ірина Кільчинська.

«Тепер для того, щоб одержати субсидію, оформити пенсію чи встановити й отримати статус «Ветеран праці» тощо, не треба їхати до райцентру. Фахівці «Укрпошти» у поштовому відділенні або вдома допоможуть громадянам оформити звернення і запити, надішлють їх до необхідних державних інстанцій», — каже Олександр Вілкул.

Як розповіли в обласній дирекції «Укрпошти», метою проекту є створення для клієнтів найоптимальніших умов доступу до адмінпослуг. Громадянин чи суб'єкт господарювання зможе через будь-яке відділення поштового зв'язку одержати необхідну інформацію, консультації, швидко оформити потрібні документи. Якщо вам треба присвоїти поштову адресу об'єкту нерухомого майна, встановити статус і отримати посвідчення (батьків і дитини з багатодітної родини, учасника війни, інваліда війни, ветерана праці, дитини війни тощо), ви прийшли за адресою. У поштовому відділенні можна

тепер одержати субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого й рідкого побутового палива. Тут вам видадуть і довідку про доходи (пенсії).

«Перед усіма учасниками проекту поставлено завдання забезпечити доступність адмінпослуг для фізичних і юридичних осіб на всій території України, — зазначила Оксана Плотнікова.

За словами Олександра Вілкула, цю роботу продовжать по всій Україні.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.
Фото надано обласною дирекцією «Укрпошти».

ТИМ ЧАСОМ

На Сумщині на базі поштових відділень відкрито 39 пунктів з надання адміністративних послуг.

Створення доступних та зручних умов для отримання адмінпослуг у сільській місцевості через пошту здійснюється у рамках Меморандуму про співпрацю між облдержадміністрацією та Сумською дирекцією УДППЗ «Укрпошта».

Проект, зокрема, передбачає надання соціальних послуг населенню, адміністративне обслуговування суб'єктів підприємницької діяльності.

Сумські поштовики планують щомісяця збільшувати кількість таких пунктів, а також розширити спектр послуг у кожному відділенні до 20 видів.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Рідне місто має бути чистим

На Кіровоградщині стартував екологічно-просвітницький проект «Наше місто — Мала Виска! Наше місто — чистий дім». Його організатори переконані, що захід має сформувати у громади нове ставлення до своєї малої батьківщини та сприяти благоустрою.

— Ми запропонували підтримати цей проект всім мешканцям міста, — розповідає міський голова Малої Виски Юрій Гульдас. — Адже його спрямовано на поліпшення умов проживання кожного з нас.

Проектом передбачається низка заходів із формування екологічної свідомості та виховання спільної відповідальності за навколишнє середовище. Це допоможе не лише навести порядок на вулицях і площах,

зробити їх зеленими, а й розв'язати найболючіші екологічні проблеми.

До реалізації проекту в Малій Висці планують залучити не тільки комунальників, а й вихованців навчальних закладів міста, підприємців, членів громадських організацій. Ініціатори заходу вже презентували програму благоустрою та запросили до її обговорення своїх земляків. Усі вони найближчими днями разом садитимуть дерева, куші

та квіти у парках, біля пам'ятників, на клумбах, прибирати стихійні сміттєзвалища тощо.

У День довкілля, 20 квітня, на центральному майдані міста відбудеться екологічний флешмоб, під час якого учні загальноосвітніх шкіл агітуватимуть за чисте довкілля і здоровий спосіб життя.

Маловисківці сподіваються, що в результаті реалізації проекту їх рідне місто стане красивим і екологічно чистим.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.
Фото з архіву Маловисківської міської ради.

Маловисківці завжди турбувалися про рідне місто і сподіваються, що воно стане кращим.

ОФІЦІЙНО

Закон України

Про внесення зміни до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» щодо заборони на порушення справ про банкрутство гірничих підприємств

Верховна Рада України **постановляє**:

1. У пункті 3 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 32-33, ст. 413) слова і цифри «1 січня 2013 року» замінити словами і цифрами «1 січня 2015 року».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 22 березня 2013 року.
№ 155-VII.

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз

Верховна Рада України **постановляє**:

Угоду між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз, вчинену 23 липня 2012 року в м. Брюсселі, яка набирає чинності для України в перший день другого місяця з дати отримання останнього письмового повідомлення Сторін про виконання внутрішньодержавних процедур, ратифікувати.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 22 березня 2013 року.
№ 157-VII.
(З додатком до Закону можна ознайомитися на сайті www.golos.com.ua)

Варто не тільки любити все своє, а й захищати його

У Київському національному економічному університеті відбулася всеукраїнська науково-практична конференція «Українська політична нація: історія і сучасність». У заході взяли участь парламентарії, науковці, історики, студенти та аспіранти.

Зокрема, народний депутат **Олександр Сич (фракція ВО «Свобода»)** (на знімку) під час доповіді підкреслив, що український націоналізм і на визвольному етапі свого розвитку, і на сучасному етапі державотворення епіцентром своїх ідеологічно-програмових засад ставив питання добра української нації.

Парламентарій нагадав, що понад 20 держав після розвалу Радянського Союзу, Югославії постали на теренах Європи цілком закономірно. Вони на своїй національній основі боролися за незалежність. Тому не дивно, що націоналістичні партії здобувають високий результат в Польщі, Угорщині, Сербії тощо. Але мало б здаватися дивним: чому, приміром, у Франції, Іспанії, Ірландії націоналізм має такі потужні результати? Це означає, що нівеляція національного викликає його захист.

Європейський принцип: кожна нація має

право збудувати власну державу, як найкращу форму самозбереження розвитку і перспективи, за словами парламентарія, підтверджує, що українська нація має право на будівництво власної держави. Вона має бути не тільки українською за ознаками, правилами, назвою тощо. Ми маємо право на збереження власної мови, культури, ідентичності.

Цілком зрозуміло, каже О. Сич, намагання Росії утримувати Україну у фарватері власної політики, а також використовувати свою національну меншину в нашій країні. Також зрозуміло точку зору українців протиставляється таким намаганням, вибудовувати власну самодостатню політику.

Народний обранець повідомив, що за останнім переписом населення в нашій країні українців 80%, але їх, приміром, в інформаційній, бізнесовій, політичній та інших сферах, на жаль, стає дедалі менше. Отже, постає питання пропорційного представництва. Зокрема, нагадав він, у програмі ВО «Свобода» пропонується винести на всенародне обговорення проект закону «Про пропорційне представництво в органах виконавчої влади українців і представників національних меншин».

ЦИТАТА

Народний депутат
Олександр Сич
(фракція ВО «Свобода»):
«Варто не тільки любити все українське, а й захищати його. Патріотом нашої країни може бути не тільки той, хто сповідує українські цінності, а й представник національної меншини, який любить нашу землю».

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Популярна у Миколаєві команда КВК «Просто і легко» повернулася з Міжнародного фестивалю веселих та кмітливих, який відбувся у Гамбургу, з перемогою. Миколаївці завоювали гран-прі, залишивши позаду команди Чехії й Франції, *інформує наш власкор Ірина Нежигай*

Більш ніж 11 тисяч полтавських випускників зареєструвалися для участі в ЗНО, яке триватиме з 6 до 27 червня. Із них 8,4 тисячі закінчують школу цього року, решта — випускники минулих років. Понад 65 відсотків зареєстрованих пройдуть тестування з чотирьох предметів, *повідомляє наш власкор Віталій Скобельський*

Призов–2013: передостанній пішов...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Відзначимо, що рік тому було призвано 21 тис. 400 осіб. Значне зменшення кількості призовників пов'язано зі скороченням чисельності ЗС і переходом на контракт. Зокрема, на строкову службу в частини Високомобільних десантних військ і ВМС України, які вже майже повністю укомплектовані контрактниками, юнаків цієї весни не призиватимуть. Нагадаємо, що програма реформування української армії передбачає в 2017 році вийти на чисельність в 110 тис. чоловік.

Перехід на контрактну армію, без сумніву, позитивний крок, визнають експерти. Однак до нього треба серйозно підготуватися. Не таємниця, що охочих «працювати на армію» небагато. Сьогодні найманий військово-вслужбовець, що починає свою кар'єру, може розраховувати на зарплату в розмірі близько двох тисяч гривень. Та, за словами заступника начальника Генштабу ЗС України адмірала Ігоря Кабаненка, грошове забезпечення військово-вслужбовцям поетапно підвищуватимуть вже із квітня нинішнього року. На реформи в армії

потрібні гроші, і неمالі. Для утримання контрактників (солдатів і офіцерів) потрібно буде з бюджету понад 8 млрд. грн. на рік. Якщо ж впровадити контрактну армію одним вольовим рішенням, великий ризик, що вона перетвориться на якусь люмпенізовану структуру, вважає військовий експерт Сергій Згурець.

Як зазначив представник інформаційно-консалтингової компанії «Defens Express» Антон Міхненко, посилаючись на інформацію Міністерства оборони, щороку необхідно витрачати на утримання контрактної армії близько 30 млрд. грн., а це у два рази більше, ніж передбачено в держбюджеті-2013...

На думку директора Центру досліджень армії, конверсії й роззброєння Валентина Бадрака, без серйозного переозброєння професійного війська в Україні не буде. А розраховувати на допомогу ззовні не доводиться, бо в умовах позаблоковості реальних союзників в Україні немає, як немає й реальної можливості протистояти армії Росії, що активно переозброюється, з одного боку й арміям країн НАТО з другого. **Ольга ВІТЕР.**

Учора зі збірного пункту Київського міського військового комісаріату врочисто проводили в армію 30 призовників. Усього цієї весни з Києва й області на строкову службу буде призвано 940 новобранців.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

...і замерз

Через недбалість військових в обласному призовному пункті Вінницького військового комісаріату виведено з ладу систему опалення. Новобранці весняного призову, які прибули на збірний пункт 9 квітня, ніч провели у приміщенні,

яке обігрівається калориферами.

Напередодні заступник облвійськкомату Михайло Дзигаленко запевнив «Голос України», що ночуватимуть призовники при температурі, передбаченій армійськими статутами. Проте, що в обласному призовному пункті у місті Козятин не працює сис-

тема опалення, редакцію повідомили батьки майбутніх солдатів.

Восени після закінчення призову військові вирішили зекономити на опаленні і самостійно відключили систему. На третьому поверсі вода з батареї опалення стекла, а далі... Від холоду батареї на першому і другому поверхах розір-

вало на шматки. Фахівці нарахували збитків на суму 35 тисяч гривень. Відновити систему можна лише влітку — і то за наявності коштів. Військові знайшли вихід — гріють приміщення калориферами та запевняють, що дотримуються техніки безпеки.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Переплутали затоплені двори з озером

Найстаріший район у Луганську — Кам'яний Брід — знову затопило. Города, підвали і фундаменти — близько півсотні дворів опинилося під водою. На одному з городів навіть оселилася родина диких качок, переплутавши залиту садибу з озером. Така ситу-

ація повторюється під час танення снігу щовесни. Причому сама вода не сходить. Її потрібно лише відкачувати. Щороку жителі Кам'яного Броду збирають гроші на бензин, солярку і просять еменесників допомогти осушити територію. «От якби прочистили

русло Лугані, уся ця вода пішла сама, екологія поліпшилася б», — переконана жителька підтопленого району Марина Могильна.

Навести на річці порядок чиновники обіцяють давно.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

району, де постійно чергують рятувальники.

Обабіч траси Львів—Стрий утворилися величезні озера. Під водою опинилися сотні гектарів посівів та орних земель.

Богдан КУШНІР.
Львівська область.

Рівень води спадає

У річках басейну Дністра і Сяну рівень води продовжує спадати. Затопленими залишаються заплави поблизу селища Розділ Миколаївського району та села Луки на

Самбірщині. Як повідомили «Голосу України» в департаменті з питань соціального захисту Львівської ОДА, тривожна ситуація біля села Межиріччя Сокальського

ФОТОФАКТ

Після сильної зливи, яка пройшла в Євпаторії, багато водіїв не змогло обійтися без рятувальників.

Фото Олексія СУВІРОВА/УНІАН.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Екологічний штраф у мільйон доларів

Рахунок на 1 млн. 89 тис. 654 долари має намір виставити Державна екологічна інспекція молдавської компанії «Daubing Shipping LTD» — власників суховантажного судна «Николай Бауман». Судно, яке перевозило гіпс, затонуло 6 березня в гирлі Дунаю в Кілійському районі Одеської області. Усіх членів екіпажу вдалося врятувати, однак навколишньому середовищу завдано значний збиток. Фахівці Державної екологічної інспекції Північно-Західного регіону Чорного моря, змоделивавши ситуацію, підрахували, що у воду потрапило 3 тонни 312 кілограмів нафтопродуктів і велика кількість гіпсу. Суму збитку, завданого екології, і має відшкодувати молдавська компанія.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Пілот залишиться у слідчому ізоляторі

Суд відхилив клопотання про зміну запобіжного заходу киянинові Євгену Зотову, власнику фірми «Нова авіація України», а за сумісництвом — пілоту гелікоптера, який здійснив посадку в 49-й колонії для втечі ув'язнених («Голос України», №№51-52 за 19 березня ц. р.). Хоча рідні й захист лютчика впевнені, що в скандальну історію зі спробою втечі з колонії посиленого режиму Євген Зотов потрапив не

за власним бажанням, проте апеляційний суд дотримується думки, що пілот має залишатися під вартою в кіровоградському СІЗО. Термін арешту для Євгена Зотова закінчується в середині травня.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

ЦИФРА

1 млн. 830 тис. тонн

вантажів планує опрацювати колектив Державного підприємства «Севастопольський морський рибний порт» 2013 року. «Ми проводимо роботу з інвесторами, і вже є рішення щодо прийому найближчим часом суден великої вантажопідйомності, що дещо поліпшить ситуацію», — зазначив начальник порту Юрій Наконечний.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Засіяли першу сотню гектарів

На Полтавщині засіяли перші 140 га ранніх зернових. Розпочали посівну кампанію аграрні підприємства Новосанжарського району. За ними вийшли в поле і хлібороби Карлівського, Кобеляцького, Машівського, Оржицького районів — тут

проводять роботи із закриття вологи в ґрунті. Загалом в області закрили вологу на площі 4076 га та провели передпосівний обробіток ґрунту на 800 га. Завершуються роботи з підживлення озимих, які провели на площі 221 тис. га.

Аномально холодна весна відтермінувала початок польових робіт. Агроном Григорій Лелюх пригадує, що були роки, коли в тому ж Новосанжарському районі о цій порі вже повним ходом сіяли цукрові буряки. Нині ж лише починають сіяти ранні зернові.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.

На Буковині обвалилася плита на мосту

У Чернівецькій області на трасі Чернівці—Київ обвалилася плита на мосту через річку Дністер поблизу села Атаки Хотинського району (Чернівецька обл.). Рух транспорту мостом обмежено та здійснюється правим боком проїжджої частини. Працюють реверсивні світлофори, які регулюють односторонній рух по чергово. За інформацією служб автодоріг в Чернівецькій області, пошкодження спричинили не зовнішні чинники, а старіння конструкції. Міст збудовано 1956 року. З того часу його жодного разу капітально не ремонтували. Нині працівники взялися за роботу. Обіцяють за тиждень повністю відновити рух на мосту.

Сергій СУЛИМА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

Хворі вимагають не відрізати від «штучної нирки»

Учора хворі на хронічну ниркову недостатність та громадські пацієнтські організації провели в Києві (на знімку) та біля обладміністрації в Черкасах акції протесту. За словами організаторів заходу, місцева влада нехтує дорученням голови держави. Йдеться про зобов'язання місцевої влади щодо фінансування процедур гемодіалізу для хворих області.

Заручниками ситуації стали хворі люди, які можуть втратити будь-яку можливість отримати життєво необхідну процедуру. Адже пацієнти з нирковою недостатністю в буквальному сенсі прив'язані до апарату «штучна нирка» і без гемодіалізу загинуть.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ФОТОФАКТ

Виставка «Бурштинові мозаїки в Софії Київській» відкрилася в столиці. У виставкових залах представлено бурштинові панно, створені сучасними митцями в класичній техніці за мотивами візантійських мозаїк та фресок XI—XII століть святої Софії та Михайлівського Золотоверхого собору.

Фото Ярослави ЧУХМАНЕНКО.

ВІСТІ З МИКОЛАЇВЩИНИ

У казино застукали тих, хто має з ним боротися?

«Таємне казино» у Миколаєві працювало просто в центрі міста. 5 квітня його закрили правоохоронці. Під час обшуку співробітники Управління боротьби з організованою злочинністю вилучили шість столів для покеру, чотири ігрових автомати, понад 130 тисяч гривень, чотири тисячі доларів, тисячу євро, а також багато фішок для гри та колод карт. Є інформація, що нібито серед гравців, які перебували в залі, були й представники міськради. Так, народний депутат Артем Ільюк повідомив: «Міліція спрацювала добре, але є інформація, що серед відвідувачів казино були депутати міської ради, і саме від тієї політичної сили, яка бореться з нелегальним бізнесом». Народний обранець пообіцяв оприлюднити ім'я VIP-гравця, якщо міліція не зробить цього раніше.

Рекламних щитів у місті поменшає

У Миколаєві демонтують незаконно встановлені білборди. Днями рекламні щити розміром 3 на 4 метри зняли з фасаду будівлі колишнього заводу «Кристал».

Мораторій на розміщення зовнішньої реклами в обласному центрі введено рішенням Миколаївської міської ради у лютому і триватиме він до початку 2015 року. Проблема забруднення міста нав'язливими білбордами більш ніж актуальна. Миколаїв давно перенасичений рекламними щитами і кількість їх постійно зростає. Щоб навести лад на вулицях і площах, зробити їх безпечнішими, депутати міськради прийняли постанову «Про тимчасове призупинення розгляду заяв на встановлення зовнішньої реклами в місті Миколаєві».

Ще на початку нинішнього року на вулицях обласного центру було близько 70 незаконних білбордів. На сьогодні більшість з них уже демонтовано.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Запорізькій владі набридли байки про очерет

Кілька днів тому мікрорайони Запоріжжя накрив техногенний туман. Контролюючі служби тільки руками розводять — то погодні умови винні, то десь очерет у плавнях горить. А щодо запорізького промайданчика, то з ним усе гаразд. Хоча всі, хто проїжджає дамбою, що з'єднує Орджонікідзевський та Жовтневий райони, бачать, наскільки сильно задимлене місто. У понеділок на апаратній нараді в облдержадміністрації з доповіддю про ситуацію виступив начальник Головного управління Держсанепідемслужби в Запорізькій області Анатолій Севальнев.

«Проведена нами робота з промпідприємствами міста не виявила якихось аварійних ситуацій, які могли б спричинити погіршення якості повітря. Після консуль-

тацій з метеорологами ми дійшли висновку, що низький атмосферний тиск та штиль — основні причини забруднення повітря в центрі Запоріжжя», — зазначив посадовець. Такого самого висновку дійшли й фахівці Держінспекції з охорони навколишнього середовища. На що голова Запорізької облдержадміністрації Олександр Пеклушенко заявив: «Якщо ви ще раз прийдете та розповісте байки про очерет та вітер, якщо не буде виявлено конкретні джерела забруднення повітря, замість вас це робитимуть інші». Очільник області закликав «усіх, хто має стосунок до контролю за екологічною ситуацією в місті, ретельніше та принциповіше ставитися до виконання своїх обов'язків».

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Школярі вивчають... тероризм

У Херсоні школярів почали навчати азам безпечної поведінки під час масових акцій і терактів, а також історії міжнародного тероризму, тактиці дій організаторів найвідоміших терактів. Поки що цей предмет не потрапив до розкладу занять у навчальних закладах, але міський Центр по зашкільній роботі вже доповнив ним свою програму військово-патріотичного виховання в рамках підго-

товки до традиційної гри «Зірниця». Керівник Центру Ірина Сви-наренко каже, що протидіяти терористам дітям навчають не тільки педагоги, а й волонтери — активісти громадської організації, що об'єднала ветеранів спецслужб. І хлопців та дівчат ця специфічна наука, дійсно написана кров'ю, настільки пройняла, що з теми «Історія міжнародного тероризму» навіть обирали кращих на місь-

кому конкурсі знавців військової історії, в якому нещодавно взяли участь 210 учнів з 37 шкіл обласного центру. Причому тим, хто знання підтвердив, вручали дипломи й цінні призи. Але водночас члени журі подумки бажали пере-можцям, щоб набуті знання їм ніколи не довелося застосувати на практиці.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

ФОТОФАКТ

У рамках робочого візиту на Чернігівщину голова Державної пенітенціарної служби України генерал-лейтенант внутрішньої служби Олександр Лісіцов побував у Чернігівському юридичному коледжі ДПТЄ і урочисто відкрив гуртожиток на 400 осіб.

Фото Віктора КОШМАЛА (Укрінформ).

...археологи працюватимуть за кошти британського мецената

Цього року виповнюється 120 літ відтоді, як видатний археолог Вікентій Хвойка відкрив Трипільську культуру. Зокрема, найбільші за територією та населенням праміста доісторичної цивілізації, які розташовані нині на теренах Черкащини. Як повідомив «Голосу України» начальник відділу охорони культурної спадщини Черкаської облдержадміністрації Микола Суховий, до знаменного ювілею на базі державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура» буде проведено міжнародну наукову конференцію, а також продовжаться розкопки мегапоселень трипільців біля села Тальянки Тальнівського району.

Кошти на проведення археологічних розвідок надає, як і в попередні роки, фонд відомого мецената з Великобританії лорда Бертранда. За словами науковців, держава Україна самоусунулася від фінансування, немає, на жаль, послідовників британського благодійника й серед вітчизняних бізнесменів.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

...відзначено автора книги про Волинську трагедію

У Луцьку відбулася презентація книги польського письменника Войцеха Пестки «До побачення в пеклі». Вона розповідає про складні українсько-польські відносини в роки Другої світової. Автор зібрав спогади громадян різних країн, які пережили війну та повоєнні лихоліття. Книга, як відзначали учасники презентації, попри розповідь про непрості взаємини між поляками та українцями в ті часи, надзвичайно людяна, написана із симпатією до простих людей, які волею долі опинялися в трагічних обставинах.

Видання побачило світ українською мовою завдяки старанням виконуючого обов'язки Генерального консула Республіки Польща в Луцьку Криштофа Савіцкі.

Нове видання удостоєне Міжнародної літературної премії імені Миколи Гоголя. А премії імені Миколи Куліша вручено історик, публіцисту й перекладачу Андрію Павлишину та виконуючому обов'язки Генерального консула Республіки Польща в Луцьку Криштофу Савіцкі.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

...затримано «валентинівського» стрільця

Прикарпатські правоохоронці затримали підозрюваного, який вистрілив з травматичної зброї в скроню 18-річній дівчині в одному з нічних клубів Івано-Франківська в День Святого Валентина. Потерпілиму відразу доставили до обласної клінічної лікарні. Вогнепальне поранення спричинило в неї забій головного мозку та набряк, а також множинні переломи кісток черепа.

28-річного мешканця Івано-Франківська працівники карного розшуку взяли під варту 7 квітня в одному з помешкань Львова. Хоча, як повідомив на пресконференції перший заступник начальника УМВС в області Василь Фелікс, на слід зловмисника міліція вийшла ще два тижні тому. Протягом цього часу правоохоронці вели стеження за квартирою, де за попередньою інформацією переховувався підозрюваний. Той жодного разу з квартири не вийшов, за харчами до магазину ходив його товариш, який нині проходить у цій справі свідком.

Начальник управління карного розшуку Ігор Баб'юк розповів, що переховували чоловіка його знайомі. Вони вміло конспірувалися: змінювали автомобілі, зустрічалися зі злочинцем у нічний час та користувалися закритою абонентською групою мобільного зв'язку.

Нині правоохоронці встановлюють місцеперебування зброї, з якої чоловік ледь не застрелив студентку з Богородчанського району. Її випи-сали з лікарні, проте вона має проблеми із зором та потребує пластичної операції.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківськ.

Час — це простір для розвитку здібностей...

(Карл Генріх Маркс)

Тримай дистанцію в освіті

ТОНКОЩІ НАВЧАННЯ

В одному з випусків «*Фішки*» ми розповіли про онлайн-освіту за кордоном. Як виявилось, навчання через Інтернет поступово знаходить своїх прихильників і в Україні. Це не дивно, адже вчорашні школярі одразу після випуску починають заробляти собі на хліб. «Голос України» дізнався, які українські виші надають студентам можливість дистанційного навчання для молоді, яка через певні причини не може навчатися на стаціонарі.

Поява в Україні

Дистанційна форма навчання була офіційно впроваджена 2000 року. В загальному розумінні це комплекс освітніх послуг, що надаються на відстані за допомогою спеціалізованого інформаційно-освітнього середовища. Освітній процес передбачає обмін навчальною інформацією за допомогою сучасних телекомунікаційних технологій. Навчатися дистанційно в Україні можуть особи, що мають загальну середню освіту, середню професійну освіту, вищу неюридичну освіту, а також ті, хто здатен виконувати план за допомогою віддалених освітніх технологій. Увесь процес здійснюється за допомогою Всесвітньої мережі. У середньому період навчання на базі загальної середньої освіти становить 6 років, на базі середньої професійної — 4,5 року, а на базі вищої неюридичної освіти — 3 роки.

Що і як?

Щороку тисячі випускників шкіл стикаються з досить складним питанням: який навчальний заклад обрати? У відомих українських університетах великий конкурс, отож отримати бюджетне місце складно. Нерідко батьки не можуть забезпечити абітурієнту навчання на контрактній основі за бажаною спе-

ють досить активно (див. табл.).

Під час вибору конкретного вишу бажано заздалегідь обмежити коло пошуку до університетів, які спеціалізуються на певному напрямі. Потрібно уважно розібратися зі структурою навчання, запропонованою навчальним закладом, вивчити сайт Центру дистанційної освіти, почитати відгуки на форумах. Також необхідно є інформація про те, скільки разів на

рік приїздити на сесію, як проходить процес спілкування з викладачами та, звичайно, яка вартість навчання. Отримати відповіді на запитання, якщо вони залишилися, можна від представників вишів уже в телефонному режимі.

Перевати

Дистанційне навчання коштує дешевше, ніж стаціонар чи заочне відділення. Також не пот-

рібно щоденно відвідувати заняття й конспектувати лекції, останні надсилають безпосередньо викладачі в електронному вигляді. Для кожного студента складається індивідуальний план. Тобто дистанційне навчання — це шанс отримати вищу освіту, якщо немає можливості здобути її традиційно через фізичні недоліки, професійну діяльність чи проживання за межами міста. Крім цього, деякі українські університети мають підготовче відділення за дистанційною формою навчання, слухачів якого зараховують за результатами зовнішнього незалежного тестування без вступних іспитів.

Недоліки

На жаль, не всі українські виші, що надають можливість дистанційного навчання, можуть похизуватися високою якістю інтернет-сервісів, як, наприклад, закордонні. Досі немає університетів, які надавали б таку послугу безплатно — за навчання на відстані також необхідно платити. Дистанційна освіта не передбачає навчальної практики, бо створена для тих, хто не може навчатися на місці. Ще однією проблемою є те,

що в Україні не всі роботодавці приймають такий диплом. Спеціалісти з відбору персоналу рекомендують здобувати дистанційну освіту в якості другої або для підвищення кваліфікації.

Віддалено, але сумлінно

На перший погляд, навчання через Інтернет здається легшим. Проте це не зовсім так, бо невиконані завдання також можуть стати приводом для відрахування. До речі, у соціальних мережах з'явилися охочі підзаробити на несумлінних студентах дистанційної форми навчання. Така ведмежа послуга не варта уваги, по-перше, через невпевненість в якості виконання, по-друге, який сенс платити за знання, які не отримуваш, але яких вимагати-ме роботодавець. Проте шанс на якісне впровадження дистанційної освіти в Україні існує, варто лише звернути увагу на досвід іноземних колег та виявити власну навчальну ініціативу.

Аліна КУЧЕРЕНКО.
Фото:Юд Сергія КОВАЛЬЧУКА.

3 Рівного до Варшави — легко!

МІЖНАРОДНІ МАЙСТЕРНІ

«Вступила в Рівному без ЗНО, диплом отримала у Варшаві», — розповідає рівнянка Олена Бабак — студентка-другокурсника, яка здобуває освіту за спеціальністю «Міжнародний туризм», навчаючись у Рівненському інституті слов'янознавства за програмою Вищої школи менеджменту у Варшаві.

Зліва направо: українські студенти Олена Бабак, Андрій Вишневський та Ірина Мосійчук під час чергової мовної практики у Польщі.

З березня українські виші навчальні заклади розпочали цикл відкритих дверей, щоб перемогти у нелегкій боротьбі за свого студента. Це, у свою чергу, вимагає від вишу оригінальних рішень і менеджерських інновацій. Адже де-

мографічна криза охопила не лише Україну, а й країни Європи. Крім того, українські студенти скаржаться на відсутність інноваційного обладнання, кваліфікованих викладачів, і не потрібно бути реалістом, щоб зрозуміти, що отримати перше робоче місце у нас нелегко.

Тож цілком зрозуміло, що, враховуючи особливості сучасного ринку освітніх послуг, окремі виші налагоджують зв'язки з навчальними закладами Європи, намагаючись увійти до європейського освітнього простору через Болонський процес. А польська вища школа, у свою чергу, широко відчиняє двері перед студентами-іноземцями, зокрема, українцями.

Завдяки українсько-польській програмі я зрозуміла, що можна отримувати задоволення від самого процесу навчання, — розповідає Олена Бабак, — дуже задоволена тим, що так просто змогла долучитися до високого рівня освіти в Європейському Союзі та ще й вивчити польську мову. Я і мої ровесники маємо змогу поєднувати традиції навчання та культуру спілкування, засвоювати демократичні стандарти, знайомитися з життям і культурою цієї країни безпосередньо, розширювати свій

світогляд. І це неймовірно цікаво, бо для всебічного професійного й особистісного розвитку молоді кращого навчання важко вигадати.

— Що вплинуло на твій вибір?

— Важливо, що для вступу не потрібний сертифікат оцінювання якості освіти, оскільки польські інститути його не вимагають — це звичайна практика вступу молоді до навчальних закладів Західної Європи, — каже Олена. — На мою думку, це демократичний підхід, адже людина має право отримати вищу освіту, тим паче, вона сама оплачує ці послуги. До речі, вартість польського проекту не вища від звичайної програми у Рівному і набагато нижча порівняно з вишами Києва, Львова, Харкова. Навчання у мене розпочинається 1 жовтня. Уже наступного року отримаю диплом бакалавра, в Україні за цією спеціальністю необхідно навчатися чотири роки. У країнах Євросоюзу прийнято закінчувати університет, отримавши ступінь бакалавра, бо його достатньо, щоб працювати за спеціальністю. Рівненський інститут слов'янознавства дає змогу здобути цей кваліфікаційний рівень та рівень магістра за польською програмою із здобуттям диплома, який сьогодні

ні визнано у дванадцятьох країнах Європи.

— Яка вона, Польща студентська?

— Перший візит до Варшави мене вразив, — розповідає Олена, — місто чудове. Викладачі дійсно добре ставляться до іноземних студентів. Після першого семестру переконалася, що не помилилася, адже система навчання досить цікава, використовується сучасний підхід до викладання, а проживати можна у комфортних модернізованих кампусах (гуртожитках. — Авт.). Студенти мають можливість працювати, практикуватися за кордоном, а це не тільки престижно, а й справді перспективно. Різниця освіти в Україні й тут очевидна. Загалом навчатися подобається. Планів поки що не маю, але можливість гарно реалізувати себе тут, впевнена, буде. А в Україні, вважаю, потрібно підвищувати якість та модернізувати освіту, подолати корупцію. І зробити це легітимним шляхом — через закон. Лише тоді кількість тих, хто прагне виїхати на навчання, зменшуватиметься, а кількість охочих повернутися на батьківщину збільшуватиметься.

Катерина ГЛОДЯ.

Рівне.

Фото надане
Оленою Бабак.

Субкультура як спосіб знайти себе

МОЛОДІЖНІ РУХИ

У минулому випуску «Фішки» ми розповіли про найпопулярніші субкультури — шанувальників різних стилів музики. Сьогодні поговоримо про прихильників постпанку, репу та ще деяких напрямків, а саме про готів, реперів та скінхедів.

Готи та їх загадкова романтика

У чорному плаші з широким коміром а-ля Дракула, з підведеними очима, дуже помітними на білому від пудри обличчі, з волоссям кольору воронячого крила і неприв'їтним холодним поглядом. У такому вигляді поширюється світом субкультура готів. Пересічний громадянин, як правило, дивується їх екстравагантному одягу, неординарним інтересам і містичним місцям зустрічей, бо не знає, що таке готика.

Готична субкультура зародилася в Англії, де на межі 1970—1980-х років стара формація панк-культури почала активно видозмінюватися, унаслідок чого з'явилася музична течія — пост-панк. Цей стиль диктував нове, більш атмосферне, частково темне і депресивне сприйняття світу. Звідси й виник новий тип — темні панки. Це були фактично перші готи, які створили доволі цікавий імідж: чорні ірокези, рвані панчохи та грубий макіяж. До середини 1980-х років виник термін «готична субкультура».

Сучасний стиль готів досить різноманітний. Із гами кольорів переважає чорний, а одяг здебільшого схожий на костюми з історичних постановок.

Традиційно — довгий плащ, штани з «вінілу» і великі блискучі черевики чи гостроносі чоботи. Волосся фарбується у колір воронячого крила і зачісується назад чи збирається у хвіст.

Учасники найбільшого щорічного Міжнародного фестивалю представників субкультури готів — «Wave-Gothik-Treffen». Цей фестиваль проводиться у Лейпцигу, починаючи з 1992 року, і триває, як правило, чотири дні. Тут буває близько 25—30 тисяч відвідувачів з багатьох країн. У рамках заходу відбуваються концерти готичних рок-груп, виставки, дискусії на різноманітні філософські теми, рольові ігри, прем'єри фільмів, а також театральні вистави.

В Україні одним з найбільших подібних заходів є Всеукраїнський костюмований фестиваль субкультури готів «Crimean Gothic Fest». Він проводиться щороку в Сімферополі і триває лише один день. Проте організатори визнають важливість проведення цього фестивалю: він поливаний показати оточуючим, що субкультури — це частина життя суспільства. У програмі «Crimean Gothic Fest» виступи музичних і танцювальних груп та дуже багато різноманітних конкурсів.

Фото з сайту www.fishki.net.

У готів сформувався оригінальний макіяж, поширений серед обох статей: за допомогою пудри обличчю надається блідий відтінок, очі густо підводяться, губи та нігті можуть бути нафарбовані у чорний колір. Актуальними залишаються татування та пірсинг. Інші характерні деталі вбрання — шкіряні ошийники та металеві чи срібні прикраси з готичною символікою: зображенням кажанів, хрестів та символів смерті.

Філософія життя готів полягає в абсолютному індивідуалізмі та симпатії темній романтиці. Готи — одинаки, які віддаляються від суспільства: замкнуті, депресивні, захоплені самотністю. У них своя музика і література, яким прикраданні загадковість, містичність і непізнанність. Фільми жахів, похоронні ритуали, натхненість культом смерті — усе це характерно для їхньої субкультури. Темні теми на кшталт магії, релігії, містики і все те, що викликає страх у звичайної людини, дуже поширені. Улюблене місце прогулянок та зустрічей — руїни чи старі цвинтарі, де краса старовинної архітектури надгробків поєднується з тишею, спокоєм і відсутністю метушні. Готи черпають натхнення з депресій, відчаю і душевного болю та сприймають світ у чорних кольорах.

Репери:

ті, що несуть ідеї свободи та унікальності

Занадто широкі і довгі джинси, спортивна футболка чи балахон, одягнена козирком набік чи назад кепка, зручні кросівки — саме такий вигляд мають представники субкультури реперів, а точніше — хіп-хопу.

Ця субкультура зародилася у 1970-х роках у районі Нью-Йорка — Броксі, де вихідці з Ямайки почали організовувати популярні тоді дискотеки для бідної чорношкірої молоді. Вечірки відбувалися за сприяння діджеїв, які працювали на примітивній техніці, та їхніх помічників, яких називали еМеС. Саме вони представляли композиції і спілкувалися з публікою. З часом діджеї почали створювати на основі чужої музики свою, а еМеСники виробили власний стиль побудови фраз і ритмічну техніку вимови. Так сформувався новий музичний стиль — реп, який ліг в основу субкультури хіп-хоп. Її пріоритети: брейк-данс, графіті, екстремальні види спорту і реп, який посідає чільне місце, тому представників цієї субкультури називають реперами. До середини 1980-х років реп перестав бути музикою дискотек і вечірок, натомість став засобом самовираження афроамериканців, яким було що розповісти про свій соціальний статус і політичні права.

Учасники міжнародного фестивалю з розвитку культури хіп-хопу в Україні «Breakidz», який відбувається у Харкові. Чемпіонат засновано 2000 року. Щороку в ньому беруть участь танцюристи брейк-дансу і команди зі всієї України та країн СНД. З 2011-го фестиваль є ще й відбірним туром до чемпіонатів світу: «Chelles Battle Pro» (Шель, Франція) та «Skill Masters» (Дублін, Ірландія).

Окрім фестивалю «Breakidz», в Україні у різних містах щороку проводять багато різноманітних чемпіонатів з брейк-дансу.

Фото з сайту www.kcbpromotion.com.

Репери сформували власний стиль одягу. Вони носять широкий спортивний одяг, найчастіше на декілька розмірів більший потрібного. З аксесуарів поширені довгі масивні ланцюги на шиї та сережки у вухах. З зачісками особливо не експериментують.

Основою субкультури хіп-хоп є захоплення стилем музики — репом, в основі якого лежить швидке начитування тексту на рит-

ресивнішими з усіх представників молодіжних субкультур. Виділяються вони виголеною головою, носять одяг, схожий на військову форму, і важкі армійські черевики — берци. Поширеними є випадки нападів скінхедів на людей різних рас та представників інших субкультур.

Субкультура скінхедів розвивалася у три хвили. Перші скіни з'явилися у 1960-х роках в Англії як сплав бідних англійських робочих та емігрантів з Ямайки. Більшість з них тяжко працювали на річкових доках Лондона, що вплинуло на стиль одягу. Черевики з міцним сталевим носом захищали ноги від падіння ящиків, підтяжки притискали одяг до тіла і не давали можливості зачепитися за механізми. Джинси мали подвійні шви, тепла байкова сорочка і куртка — накладки на плечах, які захищали від дощу і вітру. З музичних уподобань переважали модні на той час реггі, рок-стеді, ой та ямайська музика ска. Перша хвиля скінхедів відрізнялася агресивністю до «зрадників робітничого класу» — гультаїв із сімей середнього класу і заможних родин.

Об'єкти для вуличних бійок обиралися за соціальною ознакою, а не расою.

Друга хвиля скінхедів розвивалася під звуки панку та хард року і майже не мала нічого спільного зі скінами минулого десятиріччя. До скін-руху приєдналися дівчата, які носили міні-спідниці з поєднанням з армійськими черевиками, інколи голили голову, але частіше голили лише скроні.

Третє покоління скінхедів сформувалося на початку 1980-х років. Тоді в Англії постала сер-

йозна економічна криза, відчутно зросло безробіття, збільшилася кількість емігрантів з Азії та Африки. Усе це призвело до загострення міжрасових конфліктів і появи скінхедів-расистів. Вони голили голову під нуль і одягали куртки без комірів, щоб під час бійки неможливо було вчепитися за неї.

Невдовзі субкультура скінхедів поширилася всією Європою.

Стиль одягу зберіг риси стилю першого покоління: сорочки із засуканими рукавами, підтяжки й армійські берци.

Музичні вподобання сучасних скінхедів різноманітні, як і ідеологія всередині субкультури. Одні продовжують слухати ска і реггі, другі — ой, треті слухають просто тяжку музику, не прив'язуючись до певного стилю. Скінхеди проповідують культ сильної особистості, систематично займаються фізичною підготовкою. Час від часу влаштовують спаринги одне з одним і бійки «стіна на стіну». Ідеологія скінхедів полягає у підпорядкуванні сильній особистості, при цьому всі слабкі не мають права на життя.

У наступних випусках «Фішки» розповімо про найчисленніші іміджеві субкультури та субкультури за хобі.

Сюзанна КІРІНА.
Малюнки автора.

Харків'янин Олексій Коровін на своєму мотоциклі проїхав майже 30 тисяч км і за чотири місяці дістався Сіднею. У свою подорож він вирушив 20 листопада 2012 року і прибув до Австралії, проїхавши 13 країн. За результатами подорожі мандрівник планує змонтувати фільм (*Укрінформ*)

Делегація лондонських вчителів початкової школи прибула до Тернополя, щоб обмінятися досвідом. Гості вже дали майстер-класи у ЗОШ №7, взяли участь у засіданні шкільного євроклубу «Промінь», побували у дошкільних закладах міста, спортивних школах, обласному навчально-реабілітаційному центрі та центрі дитячої творчості, *повідомляє наш власкор Любов Левицька*

Труба забуття

«Газове питання», про яке «Голос України» повідомляв учора, залишається центральною темою провідних польських ЗМІ та предметом гострої політичної дискусії, підігрітої новими, досить несподіваними й такими, що дають підстави замислитися, фактами, які стають надбанням гласності завдяки ретельному журналістському розслідуванню, зокрема, видань «Газета виборча» та «Жеч посполита», що триває.

Читаючи нові оприлюднені вищезгаданими виданнями факти, мимоволі спадає на думку відомий принцип, який гласить, що «в політиці немає постійних друзів, а є постійні інтереси». При цьому у випадку підписаного днями польсько-російського «газового меморандуму» він став, за твердженням аналітиків, прикладом «гри на двох фортепіано» в рамках одного коаліційного уряду, заручником якої став Дональд Туск — прем'єр польського уряду і лідер партії влади — Громадянської платформи (ГП).

Річ у тім, що, як встановили репортери, його «перший заступник» — віце-прем'єр і міністр економіки (за квотою Польської селянської партії (ПСП) — коаліціанта ГП) Януш Пехоцінський був «у курсі справи». У своїй службовій записці (**оприлюдненій**

Радіо «Zet») керівник АТ «ЄвроПоль Газ» Мирослав Добрут стверджує, що «проінформував пана віце-прем'єра про пропозиції «Газпрому» щодо т. зв. «Ямал — Європа-2», а також про «намір підписання меморандуму стосовно оцінки можливостей реалізації газопроводу з Білорусі через Польщу до Словаччини» напередодні зустрічі керівника економічного блоку уряду з президентом «Газпрому» О. Міллером 5 березня 2013 року (в рамках Саміту Ради країн Балтійського моря у Санкт-Петербурзі).

Однопартійці віце-прем'єра з ПСП «переводять стрілки» на керівника Фонду державного майна — представника ГП Миколая Будзановського, який «визначає політику в енергетичних компаніях». З'ясовується, що про справу знали й у державному АТ ПНІГ, яке має своїх представни-

ків у Наглядовій раді фірми «ЄвроПоль Газ».

Остання, як твердить «Газета виборча», ще 5 листопада 2012 року «зобов'язала правління АТ підготувати пропозиції щодо газопроводу з Білорусі до Словаччини», тобто в той самий день, коли ПНІГ «узгодило з «Газпромом» зниження цін російського газу для Польщі», як тоді повідомлялося «взамін за відмову від розгляду справи у Стокгольмському арбітражному суді».

Про підготовку до підписання меморандуму з «Газпромом» «ЄвроПоль Газ» проінформував Правління ПНІГ у березні 2013 року, надіславши проект документа, де вказувалася також планована дата цієї події. Припертому до стіни силою встановлених допитливими журналістами фактів ПНІГ не залишалося нічого іншого, як «здати» Фонд держмайна повідомленням, що інформувало його про справу наприкінці березня, та наполягати на тому, що його керівництво «не давало добра на підписання меморандуму, бо не було такої потреби».

З'ясування справи триває, і, напевно, хтось за це заплатить своїм «кріслом». Опозиція вимагає «голови» керівника ФДМ. Проте, як стверджують політологи, глава уряду не зможе відправити у відставку міністра економіки, бо такий його крок міг би призвести до коаліційної кризи, що за нинішньої ситуації могла б спричинити навіть оголошення дострокових виборів. «Газові домовленості» стали предметом «розбору польотів» між коаліціантами та обгово-

рювались у вівторок на засіданні уряду. За їх результатами Дональд Туск надав інформацію по справі так:

Як встановила «Газета виборча», Санкт-Петербурзький газовий меморандум став несподіванкою також для польського зовнішньополітичного відомства, яке тепер змушене «заспокоювати українців». Тут варто згадати, що ще до оприлюднення вищеописаних фактів польські експерти попереджали про можливість ведення Кремлем страте-

гічної політичної гри з метою «порівняти Київ з Варшавою», що позиціюється в ЄС як єдиний послідовний «адвокат українських євроустремлень»: якщо польський уряд погодиться на пропозицію «Газпрому», то в українській столиці це «можуть використати як привід для відмови від євроінтеграційного курсу», а «неприємний осад» асоціюватиметься з Варшавою.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Похорон Тетчер

Колишнього прем'єр-міністра Великобританії Маргарет Тетчер поховать у середу, 17 квітня, **повідомив глава кабінету міністрів країни Девід Кемерон.**

На церемонії буде присутня королева Єлизавета II разом із чоловіком герцогом Единбурзьким Філі-

пом. А напередодні депутати парламенту від Консервативної партії ініціювали збір підписів на підтримку державного похорону Маргарет Тетчер, хоча вона у своєму заповіті висловила-ся проти державного похорону. Тому чинний кабінет ухвалив рішення організу-

вати «церемоніальний похорон», що включає елементи державних, проводиться при участі військових підрозділів і супроводжується військовими почестями. Саме так навесні 2002 року ховали королеву-матір, а восени 1997 року — принцесу Діану. За останні 400 років лише одиниці удостоїлися у Великобританії такої честі.

П'ятнадцять років разом

З 9 по 14 квітня в Театрі-фестивалі «Балтійський дім» триває XV, ювілейний, Міжнародний фестиваль російськомовних театрів «Зустрічі в Росії». За минулі роки його учасниками стали понад п'ятдесят театрів з усіх республік колишнього СРСР, а також далекого зарубіжжя. Загалом за роки існування форуму бу-

ло зіграно більш як 150 вистав.

Метою цих зустрічей із глядачами є розвиток культурних зв'язків зі співвітчизниками, що живуть за кордоном. Фестиваль слугує популяризації та розвитку російського сценічного мистецтва і традицій російської театральної школи. З 2008 року за під-

сумками глядацького голосування кращій виставі присуджують премію імені Народного артиста СРСР Кирила Юрійовича Лаврова.

Україну цього року представить Новий Театр на Печерську з Києва. Режисер Олександр Крижанівський покаже виставу Н.-М. Штокманна «Корабель не прийде».

Тетяна КРАВЧУК.
Санкт-Петербург.

ФОТОФАКТ

У Кенії слоненят, які залишилися сиротами в результаті браконьєрства, привозять у притулок, де вони отримують спеціальне лікування й цілодобовий догляд. Згідно зі статистикою служби охорони дикої природи Кенії, популяція цих тварин у державі — 37 тисяч особин.

Фото Xinhua/Укрінформ.

Корупція не тільки бідних любить

А ЯК У НИХ?

Згідно з нещодавно оприлюдненим міжнародною організацією «Трансперенсі інтернешнл» рейтингом корупції в світі за минулий рік, навіть такі впливові країни, як Франція та Іспанія, можна віднести до «середнячків» серед розвинених держав. Вони зайняли, відповідно, 22-ге та 30-те місця.

Втім, не виключено, що останні корупційні викриття, які привертають неабияку увагу не лише у згаданих країнах, а й у світі, найближчим часом значно погіршать французький та іспанський «корупційні рейтинги».

Зокрема, від початку цього року простих французів буквально приголомшують скандали, пов'язані з корупцією у верхівці влади. Так, наприкінці березня висунуто офіційне звинувачення колишньому президентові Ніколя Саркозі. Його підозрюють у зловживанні довірою найбагатшої жінки Франції — 90-річної Ліліан Беттанкур, яка страждає на хворобу Альцгеймера. Суддя, котрий веде справу, вважає, що експрезидент використав на власну користь довіру хворої жінки, тайно отримавши від неї 150 тисяч євро на президентську виборну кампанію 2007 року. Хоча сам Ніколя Саркозі категорично відкидає всі звинувачення, він уже дав покази судді, а в його домі та офісі проведено обшуки. Слідство триває.

Минулого місяця змушений був подати у відставку член вже нинішнього уряду Франції, наближений до президента Франсуа Олланда. Йдеться про міністра з питань бюджету Жерома Каюзак. Як з'ясувалося, цей політик, що голосно закликав увесь Європейський союз рішуче пок-

ласти край відмиванню грошей та ухилянню від сплати податків, а також пропагував «повну прозорість перед виборцями», протягом двадцяти років мав таємний рахунок у швейцарському банку.

Визнавши цей факт, экс-міністр заявив про щире сердне каяття й попросив вибачення за «завдану шкоду». Схоже, проте, що одним вибаченням цей скандал не закінчиться. Прокуратура порушила проти нього кримінальну справу за несплату податків. **За повідомленнями зарубіжних інформагентств**, нині екс-міністру загрожують п'ять років в'язниці та штраф у 375 тис. євро. Однак, якщо буде доведено, що Каюзак здійснював фінансові махінації завдяки своїй державній посаді, термін тюремного ув'язнення буде збільшено вдвічі, а сума штрафу зросте до 750 тис. євро.

ТИМ ЧАСОМ

У сусідній Іспанії сталася безпрецедентна подія. «Громом серед ясного неба» стало для іспанців повідомлення про те, що 27 квітня цього року перед судом постанове донья Крістіна — молодша дочка короля Хуана Карлоса.

Члена королівської родини підозрюють у тому, що вона не лише знала, а й брала особисту участь в корупційних оборудках її чоловіка — Іньякі Ундаргаріна, герцога Пальма-де-Майоркського. За версією слідства, герцог, очолюючи громадський фонд, розтратив понад 6 мільйонів євро державних коштів, більшість з яких була ним переведена до офшорних зон.

На думку іспанських ЗМІ, доведення причетності донії Крістіни до корупційного скандалу може завдати непоправної шкоди престижу не лише королівської родини, а й Іспанії загалом. На цьому вже наголосив глава іспанського зовнішньополітичного відомства Хосе-Мануель Гарсія-Маргальо.

Отже, корупційна гідра добре почувається не тільки в країнах «третього світу» та на пострадянських теренах, про що нам постійно нагадують наші західні партнери. Від цього лиха ніяк не можуть позбавитися й розвинені демократії Заходу. Недарма головуюча цього року у «великій вісімці» Велика Британія визначила боротьбу з корупцією та ухилянням від сплати податків пріоритетними темами для обговорення провідними індустріальними країнами.

Отже, йдеться про рівність усіх громадян перед законом не на словах, а на ділі. Поза сумнівом, якщо провина експрезидента або члена королівської родини буде доведена в суді, їм не уникнути покарання.

Ігор ІЦЕНКО.

Нова професія — жебрак, або Юні співаки не для шкільного хору

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Голосистих дітлахів десяти та восьми років чула вся вулиця. Дві вчительки спинилися біля самородків: «От би в наш хор таких!» Щодня співаючи смугляві хлопчентя просили «на хлібчик». «Ми із Закарпаття, хату знищила повинь, перебралися до бабусі в Кам'янець». Запитали, чи ходять до школи. «Ходили, а тепер немає у що взутися й одягтися». «У нас є організація, яка вам допоможе», — запевнили жінки дітей.

Вихідного дня на вулицю Річну прямувала делегація. Хто ніс мішок із одягом, хто — важенькі торби з крупами, олією — в громадському осередку був банк харчів та вживаних речей. Коли відкрилися двері помешкання, гості сторопили. На столі, за яким сиділа чимала родина, парувала запечена рум'яна курка, лежали ковбаси, всякі м'ясні витребеньки, котрими добродійниці могли похастувати власних дітей хіба на Великдень... Аж зніяковіли, що застали нужденних за пишною трапезою. «Ми не вживаємо ні ячмінки, ні перловки, — сказала господиня. — Хлопці заробляють на м'ясо. До школи? Їх осо-

На одному з відомих телеканалів два роки тому показали сюжет про «генералів» вітчизняної вулиці та запевнили, що вони заробляють у середньому 300 гривень за день. Такий рівень зарплати мають висококваліфіковані програмісти, деякі міські голови, очільники держадміністрацій.

Тоді як журналісти вдаються до модних нині розслідувань заради виявлення «жебрацької мафії», українські громадяни стали менш

«банк» вони все ж знімають.

«У місті немає своїх постійних прошаків»

— Ті, хто заробляє в такий спосіб на вулицях Кам'янця-Подільського, — не наші, — запевняє керівник міської служби у справах дітей Лілія Бевз.

«Прибульці» мають одну й ту саму адресу! Вулиця Київська, Рахів. Чому їдуть до туристичного Кам'янця? Сподіваються тут не тільки на гривню, а й на долар.

Пані Лілія розповідає: «У 90-х роках у нас багато дітей не відвідували школу, за копійки мили машини, ночували в підвалах та на горищах, а на кишенькові витрати заробляли ж е б -

АВТОРИТЕТНО

Заступник начальника кримінальної міліції у справах дітей Кам'янець-Подільського міськвідділу внутрішніх справ Віктор Смолич:

— В Україні за законом не визначено відповідальності за жебракування. Є лише стаття стосовно втягнення в жебракування. Але треба ще довести систематичність використання тих же неповнолітніх дорослими. Це майже неможливо: діти жебракують окремо. На мою думку, має бути в адмінкодексі стаття й за поодинокі випадки. Ми знайшли вихід: притягуємо до відповідальності батьків за неналежне виконання обов'язків. Якщо жебракування — спосіб життя, жодна профілактична робота не допоможе. Треба, щоб населення не подавало.

МОВОЮ ЦИФР

«В Україні 30 000 безхатьків, 30 000 жебраків та 30 000 дітей, які старцюють і не живуть дома. Чверть із них просить регулярно. Денний обіг професійного жебрацтва — сім мільйонів гривень. На рік це понад два мільярди, з них третина йде міліції або бандитам» (<http://tsn.ua/spet-sproekti/groshi/profesiyniy-zhebrak-v-ukrayini-zaroblyaye-300-griven-na-den>).

бові справи в Рахові». Документи згодом прибули, та нових учнів школа не дочекалася. Ніколи їм було на уроках висиджувати. Та й навіщо: в горластих жебраків уже була професія, яка приносила неабиякий дохід.

Зарплата така сама, як у голови ОДА

Рахувати гроші в чужій кишені — справа аморальна, але якщо людина публічна, то громадськість у демократичному суспільстві має знати, які в неї статки. Наші керманічі постійно запевняють, що в нас повна демократія, хоч не поспішають оприлюднювати свої прибутки. А скільки заробляє жебрак? Більш публічних людей, ніж вони, годі шукати.

ОКРЕМА ДУМКА

Отець Юрій Матвейцов, настоятель храму Іоанна Богослова:

— Нині далеко не кожен жебрак — злидар. Є професіонали, які живуть на широкую ногу, мають розкішні будинки та авто. Таким ніколи не подаю. Бо було б гріхом підтримувати паразитичний спосіб життя. Тут немає розбіжності зі Святим Письмом, яке вчить: чини по вірі і сумлінню. Розпізнати «артистів» легко. Українцям є де виявляти своє милосердя. Ось ми в церкві збираємо кошти для лікування бідної дитини від лейкемії. Є документи, родину знаємо.

жалісливі й не так щедро подають милостиню, а дехто ще й добряче сварить тих, котрі просять. «Ходи до мене картоплю сапати, — сказала хлопчині-жебраку сива селянка, — я тобі й заплачу, й дам їсти, сорочку виперу». Багато охочих розжитися з її пенсії, а працювати не хочуть. У Кам'янці всі знають чоловіка, який вдає безногого, але шойно оголошують його рейс, відкидає милиці і мчить із мішком до автобуса. Добродійки-педагоги на Річну, про яку йшлося на початку, теж недовго ходили: там потребували лише грошей, а не милосердя. А недавно зустріли тих «солістів», уже з вусами. Хлопці з гітарою збирали данину на автовокзалі. Свій

свою родину, тоді вони можуть бути всиновлені іноземцями.

У кримінальній міліції у справах дітей Кам'янець-Подільського міськвідділу внутрішніх справ згадують 17-літню дівчину-циганку, котра чекала вже другу дитину. Урешті посадили її в автобус та відправили за місцем реєстрації, щоб народжувала вдома, бо їй підтримка рідні знадобиться. Як не є, а жебрак — теж людина. До кожного такого заїжджого гостя в місті намагаються ставитися гуманно. Стояв уночі біля супермаркету геть замерзлий хлопчина, їв булочку. Його родина недавно поселилася в селі Пудлівці. «Повезли додому, хоч це не наша територія, довелося тричі машину виштовхувати з кучугур, — розповідає пан Віктор. — На поріг вийшла мама-циганка і розсміялася: «Та він, коли не встигає на останній автобус, завжди добирається на таксі».

Чини по вірі і сумлінню

Біблія вчить: не всохи не рука того, хто дає. Не відмовляють тим, хто

про- сить біля церкви. Навіть якщо з першого погляду ясно: це п'яничка. А ще українці вважають: краще поділитися, ніж наражатися на гнів і прокльони тієї ж циганки. Старший науковий співробітник Національного історико-архітектурного заповідника «Кам'янець» Галина Осетрова запевняє: ще з часів Середньовіччя жебраки були під опікою церкви, при храмах діяли лазарети та шпиталі. Прошаками ставали бідні, скалічені, старі солдати, об'єднані в цех, їх покровителем вважався святий Лазар. У церквах на паперті вони мали свої місця й співали духовні пісні. Монастирі щедро пригощали їх під час храмових свят — так жебраки й виживали.

Провівши експрес-опитування серед читачів нашої газети в Кам'янці-Подільському, дізналися про їх ставлення до жебрацтва. Найчастіше пропонують створювати для них спеціальні заклади з трудотерапією, більше робочих місць, залучати здорових жебраків, безхатченків до громадських робіт. А ще — повернути статтю про відповідальність за дармоїдство, яка діяла в радянські часи. До речі, покарання тоді могло бути серйозне — до п'яти років примусової праці.

Віра ШПИЛЬОВА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ПОДРОБИЦІ

Батьківські збори в Інтернеті

На Буковині щокварталу проводимуть батьківські інтернет-збори. Як розповів директор департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА Михайло Байер, в режимі он-лайн обговорюватимуть шляхи підвищення якості освіти учнів. Наразі фахівці готують комп'ютерну техніку та організовують доступ до Інтернету навчальних закладів окремих районів області.

Нагадаємо, що перші збори для батьків в онлайн-режимі відбулися 22 березня. У них взяли участь 655 осіб з 23 загальноосвітніх шкіл. Директору департаменту освіти поставили 93 запитання, які надійшли електронною поштою.

Сергій СУЛИМА.

Щоб відпочили, оздоровилися і світ побачили

Сорок дітей з Кіровоградщини, так чи інакше обділених батьківським піклуванням, вирушають улітку до німецького міста Бремерхафен. Там вихованці дитячих будинків та інтернатів — сироти, діти з малозабезпечених сімей та позбавлені батьківського піклування — зможуть протягом місяця не лише відпочити в німецьких сім'ях, а й підлікуватися.

Можливості такої поїздки обговорили під час зустрічі голови Кіровоградської обласної ради Микола Ковальчук і голова благодійного фонду «ХІОБ» (м. Бремерхафен, Німеччина) пані Марина Каргоша. За словами іноземної гості, фонд готовий всебічно сприяти такому оздоровленню, а також надати іншим закладам соціальної реабілітації гуманітарну допомогу.

Перший заступник голови обласної ради Людмила Салод обговорила з німецькою гостею програму її перебування на Кіровоградщині. Марина Каргоша виявила бажання особисто відвідати дитячі інтернати області, що розташовані в Маловисіківському та Добровеличківському районах, і пересвідчитися, що в німецьких сім'ях для дітей теж будуть створені належні умови. Також представник фонду планує побувати в с. Крупське, де живе дівчинка, котра півтора року проходила лікування і реабілітацію в Німеччині після жахливих опіків.

Учасниками зустрічі стали голова наглядової ради Кіровоградського обласного благодійного фонду імені М. Пирогова Григорій Урсол та президент фонду Ольга Василенко.

І німецький, і український благодійні фонди багато років поспіль активно опікуються маленькими кіровоградцями, які потребують особливої турботи і соціального захисту, та є добрими партнерами в цій благородній справі.

Раніше фонди сприяли проведенню оздоровлення та лікування в Німеччині вихованців дитячого будинку «Барвінок» та інших дітей. Нині значно поживався процес усиновлення та опікунства, тож кількість вихованців у «Барвінку» відчутно скоротилася, а сам заклад зазнає перепрофілювання. Тож німецька сторона вирішила розширити сферу своєї діяльності ще й на інші інтернати.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

На знімку: Марина Каргоша і Микола Ковальчук задоволені результатами зустрічі.

Фото автора.

Згідно з планом розвитку служби екстреної медичної допомоги в столиці на 2013 рік передбачено відкриття 9 пунктів тимчасового базування виїзних бригад «швидкої медичної допомоги». Наразі в місті функціонує 16 таких пунктів, *повідомляє прес-служба КМДА*

На Закарпатті під гаслом «Почуй світ» триває Всеукраїнська благодійна акція «Серце до серця». В усіх районах області волонтери збирають кошти на закупівлю слухових апаратів для дітей з вадами слуху, *передає наш власкор Василь Нитка*

СИМПТОМИ РЕФОРМИ

«Голос України» на своїх сторінках і на сайті golosukraine.com продовжує стежити за впровадженням реформи в медичній галузі. З 1 січня 2013 року діє закон про екстрену медичну допомогу, триває переформатування «швидкої». Наші кореспонденти в регіонах дослідили, як іде реформа у цьому напрямку на місцях. З'ясувалося, що в різних куточках країни процес «змін на краще» гальмують схожі проблеми. А саме: невідповідна підготовка до впровадження реформи, непоінформованість населення, погані дороги, зношеність автопарку, дефіцит медичних кадрів тощо. Спостерігаємо ситуацію, схожу на революційну, коли ані пацієнти, ані люди в білих халатах не задоволені тим, що відбувається. Хоча всі розуміють: реформа медицині потрібна...

Рамки видалися завузькі

За швидкість потрібно доплатити

Медична реформа на Херсонщині рухається неквапливо, як машина «швидкої допомоги» на лисих шинах ожеледицею. До речі, про неквапливість: свого часу херсонці дуже зраділи, почувши про впровадження Міністерством охорони здоров'я України новий норматив про прибуття «швидкої» на виклик в обласному центрі не пізніш ніж через десять хвилин. Але норматив так і залишився «мрією», бо для цього на місто з населенням понад 330 тисяч осіб потрібно мати щонайменше 33 бригади служби «103». А їх у розпорядженні міської станції «швидкої допомоги» лише 26.

Для створення додаткових бригад, з урахуванням вартості укомплектованих медичною апаратурою мікроавтобусів, потрібно близько семи мільйонів гривень. З початку нинішнього року ці кошти можна було б передбачити в муніципальному бюджеті Херсона, однак депутати міськради закладати їх у кошторис навіть не збиралися. Адже міську станцію «Швидкої допомоги» нинішнього року передають у відання області. Процес передачі збираються завершити лише протягом півроку, тож і в обласному бюджеті її ще принаймні півроку фінансуватиме, але жодні проблеми на перспективу тут ніхто розглядати не береться.

Без нових підстанцій

А перспектива не повинна обмежуватися винятково придбанням машин та прийняттям на роботу кількох додаткових фельдшерів та лікарів.

Фельдшерам треба

моги», то міський бюджет її ще принаймні півроку фінансуватиме, але жодні проблеми на перспективу тут ніхто розглядати не береться.

Фельдшерам треба

середження машин служби «103» збільшилося, тож чекати прибуття їх на виклик пацієнтам доводиться і по двадцять хвилин, а в разі, коли на вулиці заметіль або ожеледь, — і 30—40. І це не дивина. Щоправда, взялися були будувати п'яту підстанцію у приміському селищі Антонівці, та не вистачило грошей. Спочатку об'єкт «заморозили», а потім залишено без охорони «коробку» просто розтягли по цеглинці. Тепер пропонують створювати замість підстанцій пункти тимчасового базування десь при поліклініках, проте досвідчені медики кажуть: це приблизно те саме, що схрестити вузя та іжака. Просторих дворів, гаражів, сховищ для зберігання партій медикаментів у поліклініках просто немає, бо вони проектувалися зовсім під інші завдання. Тож морки очікується багато, а прогнозована користь дуже умовна — рамки реформи для «Швидкої допомоги» Херсона вия-

новонароджених тут аж ніяк не завадить. І в цьому разі місцева влада ще торік зробила все від неї залежне для його створення: відвела центру місце в нинішньому логовому відділенні обласної клінічної лікарні, підготувала попередню технічну документацію. Новий перинатальний центр мали б відкрити наприкінці 2013 року, однак ще жодної копійки на нього не надійшло — натовість. Державне агентство з інвестицій мало не щотижня вимагає якісь додаткові документи. До того ж попереду тендер на виконання робіт і придбання різноманітного складного обладнання, і він також забере не менш як два мільйони. Будівельники, які готові поборотися за перемогу в тендері, занепокоєні: освоїти потрібно 45 мільйонів гривень, а часу залишається дедалі менше. Не довелось б під кінець року «авралити» на шкоду якості!

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Коли віз попереду коня

Бригада «швидкої» Козівської центральної районної лікарні у складі фельдшера Анатолія Рудавського і водія Володимира Скрабута повернулася із села Глинної — одного з найвіддаленіших у районі. Привезли хвору з розладом мозкового кровообігу, високим тиском. Запитую, чи вклалася у 20 хвилин доїзду, як того вимагають нові правила. Вони лише скептично посміхаються.

— Тиждень тому я спеціально засікала час, за яким ми дісталися села Конюхи, — каже завідувачка відділення «Швидкої допомоги» Мирослава Смачило. — Вийшло 55 хвилин. Хворий був у важкому стані. Добре, що в Конюхах є невелика лікарня і тамтешній лікар грамотно надав першу допомогу, інакше все могло закінчитися не так благополучно... За 20 хвилин із такими дорогами, як у нас, доїхати нереально. Мабуть, спершу треба їх полагодити, а вже тоді вимагати дотримання норм доїзду до хворого.

У розпорядженні козівської «швидкої» два «уазики». Одному вже п'ять років, другий купили минулого року. Той, що новіший, називають народним автомобілем. Як розповів голова райдержадміністрації Юрій Пудлик, кошти на

Дзьордзю. — Ідея з реформуванням цієї служби правильна, тільки не до кінця продумана. Скажімо, як уночі привезти до хворого спеціалістів вузького профілю? Раніше вони їхали разом із бригадою «швидкої», а після створення центру екстреної допомоги і медицини катастроф для цього потрібен додатковий транспорт.

До речі, про транспорт. Якщо держава не може ним забезпечити, то хоч би не заважала надходженню гуманітарних автомобілів.

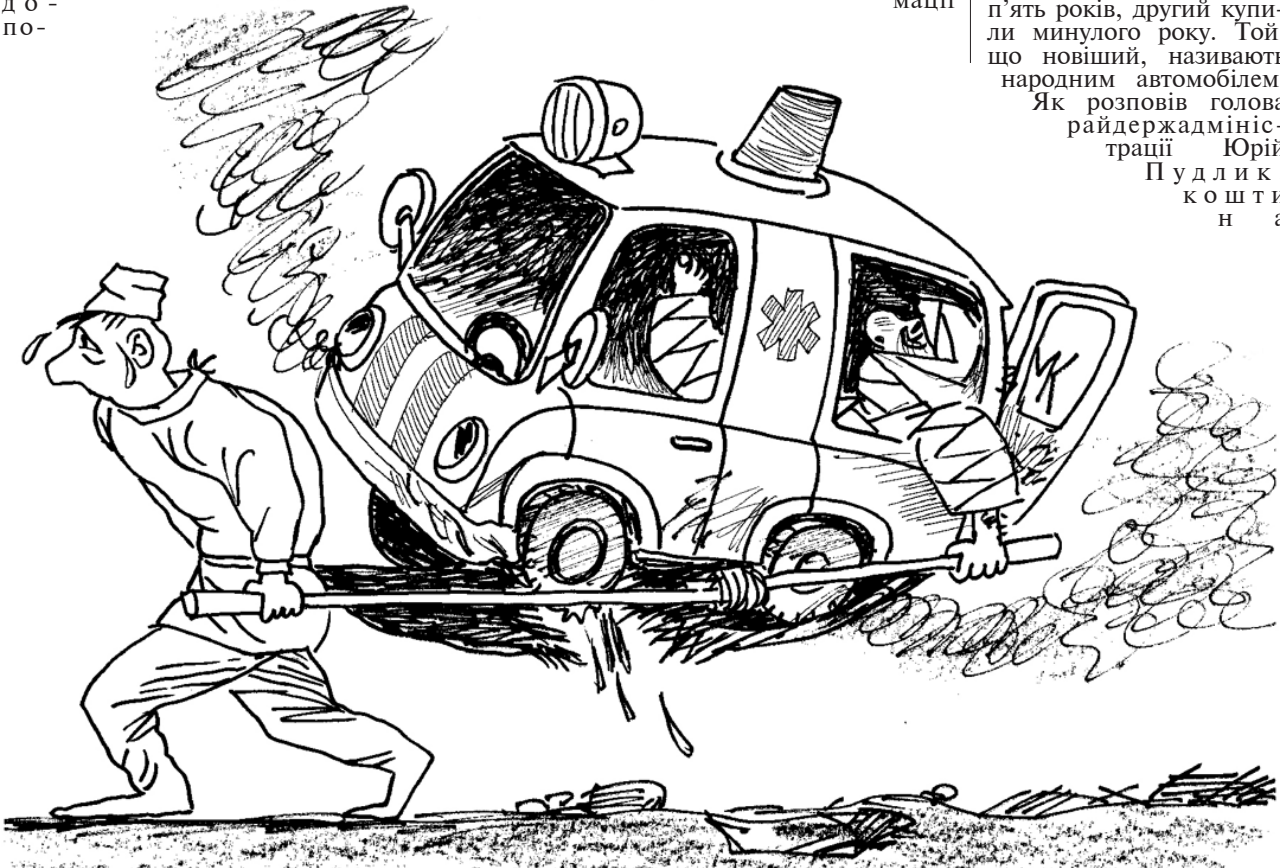
Бельгійці пропонували Козівській лікарні дев'ятирічний реаніmobіль «Фольксваген», але його відмовилися пропустити через кордон, оскільки Україна наклала табу на гуманітарні автомобілі, яким понад вісім років...

Заступник головного лікаря Зоряна Пончко вважає передчасним розпорядження головного управління охорони здоров'я про те, що потрібно ліквідувати посади фельдшерів у селах з населенням менш як триста осіб. Таких у районі 12. Економія незначна, а люди не матимуть постійної медичної допомоги. Планується, що фельдшерів замінять помічники сімейного лікаря, які навідуватимуться в такі села один або два рази на тиждень. До речі, в районі є лише два автомобілі сімейної медицини. Село Пищори — найвіддаленіше від райцентру. Якщо, наприклад, замете дороги, як цієї зими, то як добиратися «швидкій»? А фельдшер завжди на місці.

Дискусійне питання і щодо можливого закриття лікарні на 10 ліжок у селі Конюхи. Люди, тільки-но зачули, що її можуть перетворити на денний стаціонар, піднялися на захист. Мовляв, не забирайте від нас ще й це, а без згоди громади питання не вирішити. Звичайно, відомо, що такі заклади виконують більше соціальну роль, ніж лікувальну, але, поспішаючи з реформою, знову ставимо віз попереду коня. Давайте спочатку безпечимо медицину автомобілями, диспетчерським зв'язком, обладнанням. Зрештою, відремонтуємо дороги, тоді можна вдаватися і до скорочення, чи то пак оптимізації.

На Тернопільщині ситуація ускладнюється ще й тим, що через політичні ігри тут досі не створено центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Мал. Миколай КАПУСТИН.

ФАКТ

Регіональний план дій з медичної реформи передбачає створення центрів первинної медико-санітарної допомоги як самостійних юридичних осіб та проведення підготовки для укладання угод з медичного обслуговування населення і надання первинної медичної допомоги в лікарнях п'яти сільських районів, а також міст Нової Каховки та Херсона. Важливою ланкою регіональної реформи обласне управління охорони здоров'я вважає також відкриття минулого року в Херсоні Центру серця на базі міської клінічної лікарні імені Лучанського та Центру зору на базі міської клінічної лікарні імені Тропіних.

...Зникли кордони між районами

Торік в області провели аудит парку машин «швидкої». Тоді налічили 172 автівки. Під час передачі їх у підпорядкування центру екстреної медицини з'ясувалося, що з них можуть виїжджати на виклики лише 140. А за нормативами на Житомирщині має бути не менш як 240 автомобілів екстреної допомоги.

Облрада виділила гроші на закупівлю санітарного транспорту плюс субвенція Кабміну: Міністерство охорони здоров'я проведе централізовану закупівлю. А ось з дорогами значно складніше. Щоб вкладатися в нормативні 20 хвилин, на Житомирщині пішли шляхом створення пунктів тимчасового базування. За словами головного лікаря комунальної установи «Центр екстреної медицини та медицини катастроф» Анатолія Сови, проблем із паливом та медикаментами немає.

Головна зміна першого етапу реформи — зникли «кордони» між районами. Пригадується такий випадок. Якось в одному з районів сталися одразу дві важкі дорожньо-транспортні пригоди. Місцева «швидка» не могла впоратися, тож час було втрачено. Тепер у таких випадках одразу відправляють машини екстреної допомоги з іншого міста чи району. Ще оперативніше можна буде реагувати після створення центральної диспетчерської.

А чи знають про правила виклику бригад екстреної допомоги

Фото автора

Диспетчери центру екстреної медицини Тетяна Півень (ліворуч) і Ніна Павлічук.

ті, хто телефонує на номер 103?

— На жаль, далеко не завжди, — кажуть

диспетчери Тетяна Півень та Ніна Павлічук.

— Доводиться психологом бути, щоб пояс-

нити: наші машини не виїжджають у випадках, коли треба просто викликати лікаря.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Нові правила, старі проблеми

Перерозподіл функцій служби «швидкої допомоги» на дві складові — екстрену і невідкладну допомогу — недоцільно робити в невеликих містах, таких, наприклад, як Вінниця, де радіус обслуговування автомобілями «швидкої» — менш як двадцять кілометрів. Такої думки дотримуються і пацієнти, і медики.

У Вінниці служба «швидкої» працює в новому режимі офіційно з першого квітня цього року. Уже нині станція має спеціалізовані бригади: одна надає допомогу у випадках, пов'язаних із надзвичайними ситуаціями, друга — бригада реанімації та інтенсивної терапії — має кардіологічне спрямування, третя виїжджає

до терапевтичних хворих.

Після диференціації викликів до пацієнта із застудою «швидка» не повинна виїжджати. Але як це можна пояснити хворому? Дільничний лікар за десять хвилин до нього не прийде. І в лікарню йти літній людині складно.

У Вінниці на 90 відсотків викликів авто-

мобілі «швидкої» приїжджають через 15 хвилин. До речі, такий хронометраж встановлено Департаментом охорони здоров'я міської ради ще задовго до міністерського циркуляра. Але реформу служби треба було починати не із встановлення норм доїзду. Адже майже половина автомобілів Вінницької станції «Швидкої допомоги» вичерпала свій моторесурс. Щоправда, поповнюється парк і новими автівками. Але тут інша проблема.

Водій іномарки «Форд-транзит» показує лопату, яку постійно в зимові дні возить із собою. «Машина комфортабельна тільки для їзди сухими дорогами, — пояснює водій. — За найменшої негоди «буксує», бо немає повного приводу коліс».

— Перед тим, як комплектувати такі автомобілі, варто б запитати думку тих, хто на них працює, — каже фельдшер реанімаційної бригади Олександр Нечитайло. — Таке враження, що ті, хто комплектував цей автомобіль, ніколи не перевозили хворого.

Дешо медики переобладнують самостійно.

Але це потребує додаткових затрат. Наприклад, у згаданому автомобілі «Форд-транзит» високий поріг. А щоб приварити ще одну сходинку, потрібно 18 тисяч гривень».

У колективі Вінницької станції «Швидкої медичної допомоги» дефіцит кадрів. Лікар Любов Стахова пояснює це складністю роботи і низькою платнею:

— У мене, лікаря вищої категорії, ставка 1905 гривень. Молодим платять менше. Та й слова подяки від пацієнтів рідко чуємо...

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Населення виявилось не готове до змін

Значна частина севастопольців живе на дачах. Більшість — цілий рік. Диспетчери «швидкої» розповідали випадок, коли генерал, що приїхав із Києва на Південь позостовати, орієнтував бригаду «швидкої»: «За Горбатим мостом побачите найкрасивіший в окрузі будинок із зеленим дахом. У ньому всі вікна освітлені». Відбувалося це глухої ночі. Генерал одужав і написав скаргу: мовляв, чекав цілих півгодини!

Дзвінок диспетчерів севастопольської «швидкої»:

— Вас із Києва турбують. Поїдьте до мого батька на дачу в кооператив «Сапун-гора», мені здається, у нього тиск високий.

Визначаючи нові нормативи «доїзду», ні відсутність нумерації на будинках і дверях квартир, ні орієнтир «гарний будинок із зеленим дахом» розроблювачі до уваги не брали...

Олександр Ананьїн, головний лікар Севастопольського центру

екстреної медичної допомоги й медицини катастроф, каже:

«Реформа галузі не заскочила нас зненацька. По суті, ми реформувалися ще в далекому 1982 році. У Севастополі практично в нашій галузі ні реформ, ні нововведень робити не треба. Те, чим зайняті решта 26 регіонів України, ми зробили ще три десятиліття тому. Але проблеми є: населення виявилось не готове швидко прийняти реформу.

Є категорія пацієнтів, для яких власний

прищ важливіший за всі інфаркти в місті, разом узяті. І таким людям роз'яснити нашу специфіку, критерії, за якими запропоновано ділити виклики на екстрені й невідкладні, практично неможливо. Хоча роз'яснювальну роботу ведемо активно».

Іван Єрмаков, член постійної комісії Севастопольської міськради із соціально-гуманітарних питань (курирує галузь охорони здоров'я) вважає, що відсутність чіткої лінії й порядку реформування галузі, а головне, належного фінансування, робить сам процес реформ неповноцінним і незрозумілим на роду.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Фото автора.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Наболіло...

Медична реформа, славнозвісний пілотний проект, в дії вже майже два роки, і за цей період нам, медикам, довелося пережити чимало. Почергова хвиля скорочень, зниження в рази заробітної платні — це далеко не весь перелік «позитиву» для працівників медичної сфери. Тому ми, колектив Хмельницької станції «Швидкої допомоги», вирішили висловити наболіле на сторінках вашої газети та звернутися до обласної влади (якій ми тепер підпорядковуємося) з проханням переглянути настільки категоричні умови реформування.

За такий короткий період, відколи реформатори взяли за нас, змін дуже багато, проте про них нічого, окрім прокльонів, ні від простих громадян, ні від медиків вони не почують. Насамперед значно скоротили штат працюючих, і це з урахуванням того, що тепер наша станція буде базовою для п'яти районів (Хмельницького, Калинівського, Козятинського, Літинського, Липовецького, Погребищенського) і навантаження на кожну бригаду зростатиме в геометричній прогресії. Тепер кожна бригада «швидкої» складатиметься лише з трьох осіб. А хто зважить на те, що для працівників «швидкої» встановлено норматив прибуття на виклик 10 хвилин по місту і 20 хвилин за його межами? А дороги в якому стані? Хіба реально «прилетіти» за такий короткий час до місця призначення?

Найбільше обурило те, що раптово, без попередження у відповідній за законом термін, повністю скоротили штат молодших медичних сестер. Тепер станцію «Швидкої допомоги» привести до ладу, вичистити та вимити має одна-єдина (!!!) прибиральниця, яка влаштована на 0,5 ставки. Й водночас до новоствореної комунальної установи станції «Швидкої медичної допомоги» вводять зовсім непотрібні посади... Як бути тим людям, яких скоротили, а до пенсії залишилось допрацювати лише кілька років? Хто подбає про їхні права?

Нам посадовці кажуть про економію бюджетних коштів. Поясніть, шановні реформатори, в чому економія? Ми переконані, що реформа на цьому етапі привела точно не до поліпшення медичного обслуговування, адже змінювати почали активно, не створивши бази для швидкого доїзду й надання сучасної допомоги. Ми — за реформи, але систематичні, виважені і такі, щоб принесли реальне поліпшення для всіх, не ущемляючи наших прав.

З повагою
колектив станції «Швидкої допомоги».

Хмельник.
Вінницької області.

РЕГІОНАЛЬНИЙ САНБЮЛЕТЕНЬ

Епідемія мозкових травм

У Дніпропетровській обласній клінічній лікарні імені Мечникова вперше в Україні впроваджена й функціонує програма лікування важкої черепно-мозкової травми — мультимодальний моніторинг. Про це розповіли співробітники лікарні на прес-конференції.

За словами заступника головлікаря Юрія Скребеця, ця програма називається мультимодальним моніторингом і містить у собі дослідження безлічі параметрів діяльності травмованого головного мозку, на основі якого й приймається рішення про лікування. Це насамперед установлення датчика внутрічерепного тиску, використання аксиметрії тощо.

«Мультимодальний моніторинг дав змогу в разі знизити смертність у разі важких забиттів головного мозку, — розповів Юрій Скребець. — Його основним розроблювачем є доктор медичних наук Андрій Сірко, котрий з цієї теми захистив докторську дисертацію. Наприкінці 2012 року нашу методичку офіційно прийнято як керівництво до дії на всій території України».

А сам розроблювач вважає, що черепно-мозкова травма — це достатньо актуальна проблема і для України, і для всього світу. Вона набуває масштабів прихованої епідемії.

ДОВІДКА

За даними фахівців ОКЛ імені Мечникова, щорічно в нашій країні понад 100 тисяч осіб отримують ізольовану травму, ще стільки ж — поєднану черепно-мозкову травму. Із них 10—11 тисяч помирають. Основні причини ЧМТ — дорожньо-транспортні пригоди, а також хуліганські напади. Україна посідає п'яте місце в Європі за смертністю внаслідок ДТП.

«Мультимодальний нейрофізіологічний моніторинг дає змогу виміряти внутрічерепний, перфузійний тиск, мозкового кровотоку й дає можливість у режимі реального часу спостерігати за станом мозку і вчасно приймати рішення стосовно лікуванні хворого, — зазначив завідувач нейрохірургічного відділення лікарні Андрій Сірко. — Застосування цієї методики знизило летальність під час тяжких ЧМТ на 24 відсотки. Люди отримали шанс вижити й навіть повернутися до своєї професійної діяльності».

Теледопомога

Дніпропетровщина підготувала на Всеукраїнський конкурс проектів і програм розвитку місцевого самоврядування проект з розвитку телемедицини. У разі перемоги бюджетне фінансування проекту «На шляху до Європейських стандартів медичних послуг. Впровадження пілотного проекту з телемедицини на базі міських і районних лікарень області в умовах реформування системи охорони здоров'я» становитиме 580 тисяч гривень.

За останніх п'ять років переможами Всеукраїнського конкурсу проектів і програм розвитку місцевого самоврядування стали 71 проект громад Дніпропетровщини. На їх реалізацію з державного бюджету виділено майже 14 мільйонів гривень. Це найвищі показники в Україні.

Формування і функціонування обласної телемедичної мережі триває з 2007 року. Нині вона охоплює близько 20 лікувально-профілактичних закладів. Основним експертним центром є обласна клінічна лікарня імені Мечникова.

На думку ініціаторів проекту, його впровадження на базі міських і районних лікарень дасть змогу наблизити високоякісну медичну допомогу до всіх населених пунктів області, забезпечити новий рівень взаємодії працівників охорони здоров'я з учнями та підвищити рівень кваліфікації лікарів у регіонах.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Ведуча рубрики
«Медицина»

Ольга
ВАУЛІНА.

Учора в столичній книгарні «Є» відбулася презентація книги історичних нарисів Михайла Слабошпицького «З голосу нашої Клію»

5 квітня помер кобзар Віктор ЛІСОВОЛ (1931—2013), автор знаменитої пісні «Наливайте, браття, кришталеві чаші»

Хортиця свята і нещасна

У Запоріжжі відбулася незвична презентація книжки. Її тема ще не заїжджена, а назва — «Хортиця. Острів святилищ». Мабуть, через те автор — письменник і журналіст Костянтин Сушко — вирішив почати знайомство з книжкою з екскурсії запорізьким островам.

У 2005—2007 роках Костянтин Іванович був генеральним директором Національного заповідника «Хортиця». Очолював його не так за посадою, як за покликанням, адже віддав Хортиці 30 років життя. Почалося все із захоплення її природою. Костянтин Сушко — автор цілої фотогалереї: зображення лисиць, косуль та іншої хортицької живності, а ще цікаві місця острова, який він обходив з одного кінця в другий — і неодноразово.

А дев'ята книжка автора розповідає про Хортицю як про велетенський храм наших предків під відкритим небом. Тисячоліттями, вважає К. Сушко, Хортиця була місцем спілкування людей з Богом. Матеріальним свідченням цього майже п'ять тисяч років. Це ровесники відомого на весь світ британського Стоунхенджа. Ось до такого місця — древнього капища, розкопаного запорізькими археологами у 1992-му, 1993-му і в 1998 роках, — почалася незвична екскурсія для запорізьких журналістів.

Капище у бездоганному стані — за ним доглядає тутешня громада РУНВіри. Це — північна частина Хортиці, поряд із Совутиною балкою та Балкою Молоднягою. Поруч знамениті Три ве-

жі — опори, якими електроенергія з Дніпрогесу, зробивши чималий гак, передавалася (а може, й передається) на лівий берег Дніпра. Колись Дмитро Яворницький просив Сталіна не пускати ЛЕП через священний острів, бо ті опори наче придавлюють і принижують Хортицю. І хоча від Дніпрогесу був значно коротший шлях, щоб прокласти ЛЕП через так званий Дурний острів, вождь написав: «Тільки через Хортицю»...

Та не лише опорами чавили Хортицю. Все тут є чи було: селища і кладовища, профікторії і піонертабори, наукове містечко Центрального інституту механізації тваринництва, поля і сади, кам'яний кар'єр і радянський концтабір початку 1920-х років. Потім щось кинули, а щось і далі стоїть. Будівельники нових мостових переходів минулого року освоїли кошти на високу металеву огорожу, яка закриває так і не переселені хортицькі хатинки вздовж запроєктованої траси.

Тут туристів майже не возять, бо головні пізна-

вально-розважальні об'єкти — на північно-східному краї Хортиці (музей Запорозького козацтва, комплекс «Запорозька Січ»). Виходячи із загальної площі Хортиці, всю окультурену її частину можна порівняти хіба що з тамбуром перед східцями першого поверху дев'ятиповерхівки. Костянтин Сушко, спасибі йому, вирішив заповнити цю прогалину в знаннях хоча б у журна-

лістів і повіз їх до Скіфського стану. Де всі побачили справжній острів — з безгосподарністю, занепадом, руїнами. Хоча цією ж дорогою возять гостей на вистави кінного театру.

Найприкріше було бачити справжню перлину Хортиці — Скіфський стан (інша назва — «Зорова могила»). Тут два справжні кургани і ще два десятки реконструйованих (усього на острові на кінець XIX століття було 129 курганів у п'яти курганних групах). Усе гарно зроблено, хоча задум був ще кращим. Ко-

Костянтин Сушко на тлі лапідарію.

ському стані вражає лапідарій — найбільше (понад сотня одиниць) зібрання кам'яних виробів в Україні. Тут баби скіфські, полівські і ногайські, жорна, ночви та інші кам'яні предмети наших предків. У часи свого директорства Костянтин Сушко разом із заступниками голів райдержадміністрацій, головами сільрад збирав повалене і напівзасипане кам'яне багатство, а часом і викупував його за власні гроші у хазяїв. Але прийшов час «попросити» його з посади, і нічого кращого не придумали, як зробити це через порушення кримінальної справи.

А тепер тримайтеся за стілець! Справу порушили за «розорення могил». Тоді довелося Костянтина Івановича, мого

колишнього головного редактора, визволяти з-під можливого арешту під власне і колег поручительство. Потім К. Сушкові знадобилися роки судової тяганини, щоб довести абсурдність звинувачення. І це за наявності багатого фотоархіву, що свідчив про те, як ті «баби» до Хортиці звозили...

Костянтин Сушко сьогодні бадьорий, незламаний і переживає за Хортицю, як і раніше. Хотілося, щоб якісь відсотки того переживання прийшли й до тих, хто дбає про Хортицю ще й за посадовими обов'язками. І відповідно до службового окладу...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Фото Володимира ШЕРЕМЕТА.

Одержима Україною

Мабуть, прочитавши заголовок, хтось звинуватить мене у пишномовності. Нехай і так, якби не йшлося про Марію Михайлівну Немиро із Рівного, доля якої змалку вистелена тернами...

— Народилася я на Тернопільщині. У 1951-му нашу родину — спершу тата, потім маму зі мною, маленькою, діда і бабу по батьковій лінії, стрія (батькового брата) з родиною вивезли до Сибіру, — розповідає Марія Немиро. — Дитинство моє минуло там... Коли дорослі йшли заготовляти ліс у тайгу, я залишалася вдома з дідусем і бабусею. Вони знали багато різних історій, якими розважали мене. Найшасливіші хвилини — коли мама ввечері мені розповідала казочку чи співала. Казочка була одна і та сама. Про Україну!!! То швидше була навіть не казочка, а спомин про рідний край, з якого їх вирвали. Але та казкова Україна жила. Мама розповідала, може, не так мені, як собі, а я уявляла, слухала і жила тою небаченою Україною, казковою країною...

Навіть там, на чужій землі, відірвані від свого коріння, родина Марії Немиро та її земляки берегли народні традиції, дотримувалися прадавніх звичаїв, свято

Марія Немиро під час народознавчої експедиції на рівненське Полісся.

обережали свою культуру.

— На Великдень усі, хто жив у нашому поселенні — росіяни, татари, — збігалися подивитися, як українці святкували Світле Христове Воскресіння: в окремій

хатині відправлялася служба, куди зносилися маленькі пасочки, випечені з особливим умудрянням в грубі, службу читала старша жінка, яка зналася на тому. Потому співали веснянки та гайвки, — згадує

НАША ДОВІДКА

Немиро Марія Михайлівна мешкає у Рівному, закінчила місцевий педінститут, з 1982 року була викладачем народознавчих дисциплін цього вузу. Багато літ присвятила вивченню народних традицій, обрядів, звичаїв, вірувань українців, збрала колекцію предметів народного побуту, має чимало різноманітних фольклорних записів. Авторка низки художніх та наукових книг: «Хрестоматія з народознавства», збірки весільних обрядів різних регіонів України, «Легенди Волині й Полісся», «Відлуння віків» (легенди, притчі, перекази, казки, записані в різних областях), автобіографічна повість «На чужій землі... На землі рідній», збірки свідчень волинян про голодомори 1932—1933-х, 1946—1947 років «...Імена їх ти, Господи, знаєш...»

Марія Михайлівна. — Також з дотриманням усіх традицій проводили весільний обряд.

День, коли родина повернулася на Батьківщину, Марія Немиро, хоча була ще дитиною, не забуде ніколи:

— Це була моя перша зустріч з Україною: велична серпнева ніч — те небо, усяне зірками, не забуду ніколи. То було зовсім інше небо. І пахло Україною. Якби хто знав, як вона пахне. Про неї писано і переписано. Про все, але як пахне Україна, того не передасть ніхто. Ті запахи йшли від усього... Пахло кожне деревце і кожна квіточка... Я не розчарувалася. Мама таки правду казала, що Україна — казковий край...

У рідному селі дівчинка слухала дивовижні легенди і перекази,

пісні, що їх розповідали та співали старші люди, молодь на вечорницях. Згодом стала це все записувати, систематизувати, навіть передавала зібрані матеріали до Академії наук у відділ фольклору та етнографії.

— У мене їх приймали, але я зрозуміла, що вони так і лежатимуть в архіві. Отож наважилася на друк своїх книжок, — каже жінка.

З Марією Немиро цікаво розмовляти. Від неї черпаєш народну мудрість. Скажімо, ми й гадки не мали, що узор на вишиванках можна «читати».

— Я нещодавно в одному магазині бачила жіночі сорочки. Таке враження, що у нас — час по війні або після побоїща, бо такі узорі мала право носити наречена по смерті наре-

ченого і сестра — якщо помер брат. Це я про «макові сорочки», на яких зображено цвіт маку... — повідала М. Немиро. Вона також збрала велику колекцію побутових речей, що їх дарували селяни. Серед них — терлиця, коліска на полозках, різноманітні глечики, вишиванки, рушники...

Цікавлюся планами Марії Михайлівни.

— Я ще хочу встигнути видати зібрані фольклорні матеріали, їх багато — це календарна і весільна обрядовість, назбирала на цілу книжку похоронні плачі — це жанр, що сягає сивої давнини, коли ще не закопували прах у землю, а спалювали. Ці плачі можна знайти нині тільки в поодиноких селах, — каже жінка. — Нещодавно звернулися до мене ентузіасти з Радивилова, де є задум створити музей ткацтва, там, окрім колекції старожитностей, можна побачити, як тчуть полотно на столітніх верстах, мають намір проводити майстер-класи, давнього ремесла навчатимуть дітей. А у липні збираються організувати фестиваль ткацтва, де зберуть майстрів із усієї історичної Волині. Хочуть, щоб допомогла, розповіла про ткацтво, верстати. Із задоволенням це зроблю.

Катерина ГЛОДЯ.

Рівне.

Фото із сімейного архіву М. Немиро.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) від 02.04.2013р. по справі № 524/150-08 Відкрите акціонерне товариство "Дніпропетровський ремонтний завод електротранспорту" (адреса: м. Дніпропетровськ, (ЄДРПОУ 03326972) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Железняка Євгенія Володимировича. (49027, м. Дніпропетровськ, а/с 1799, Свідоцтво № 102 від 1 лютого 2013 року).

Постановою Господарського суду Чернівецької області (58000, вул. О. Кобилянської, 14, м. Чернівці) від 28.03.2013р. у справі № 926/211-6/13-г ФОП Куликович Діану Федорівну, яка проживає за адресою: 58023, Чернівецька обл. м. Чернівці, вул. Руська, 287 Е, кв. 57; (ідентифікаційний код - 1778915028), визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Качмарика Я.М. (Ліцензія Серії АВ № 547885 від 19.11.2010р., видана Держдепартаментом з питань банкрутства). Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х (двох) місяців від дня публікації оголошення за адресою: м. Львів - 79021, а/с 3319.

До уваги акціонерів та кредиторів.

Приватне акціонерне товариство "Барська ремонтно-будівельна дільниця", код ЄДРПОУ 03329404, місцезнаходження: 23000, Вінницька обл., Барський р-н., м. Бар, вул. Заводська, 10, повідомляє кредиторів, що річні загальні збори акціонерів ПрАТ "Барська ремонтно-будівельна дільниця" (протокол від 08.04.2013 року) прийняли рішення про припинення ПрАТ "Барська РБД" шляхом ліквідації.

За даними річної фінансової звітності, підтвердженої аудиторським висновком, станом на 31.12.2012 року, вартість чистих активів товариства складає 271,60 тис.грн., сума зобов'язань 442, 3 тис. грн., розмір власного капіталу - 170,7 тис. грн.

Претензії кредиторів за письмовою заявою приймаються до 30 червня 2013 року за адресою: 23000, Вінницька обл., Барський р-н., м. Бар, вул. Заводська, 10, бухгалтерія, тел. (04341) 2-28-70.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Оголошує прийом слухачів на навчання **до Національної академії (м.Київ): Інститут вищих керівних кадрів** за спеціальністю:

Управління суспільним розвитком (заочна, заочно-дистанційна форми навчання)

Інститут "Вища школа державного управління" за спеціальністю:

Публічне адміністрування (денна форма навчання)

Інститут державної служби та місцевого самоврядування за спеціальностями:

Державне управління (денна, вечірня, заочна, заочно-дистанційна форми навчання)

Державне управління у сфері національної безпеки (вечірня, заочна форми навчання)

Державне управління у сфері освіти (денна, заочна форми навчання)

Державне управління у сфері охорони здоров'я (заочна форма навчання)

Публічна політика та управління (денна, заочна форми навчання)

Місцеве самоврядування (денна, заочна форми навчання)

Регіональне управління (денна, заочна форми навчання)

Електронне урядування (денна, заочна форми навчання)

Парламентаризм та парламентська діяльність (денна, заочна форми навчання)

За спеціальністю "Державне управління" до Дніпропетровського, Одеського, Харківського регіональних інститутів державного управління (денна, вечірня, заочна, заочно-дистанційна форми навчання) та до **Львівського регіонального інституту державного управління** (денна, заочна, заочно-дистанційна форми навчання).

Термін навчання за денною формою - 18 місяців, за вечірньою, заочною та заочно-дистанційною - 30 місяців. На навчання приймаються громадяни України, які мають повну вищу освіту (диплом спеціаліста або магістра).

Документи подаються особисто до приймальної комісії Національної академії (м. Київ) з 15 квітня по 25 травня 2013 року, до регіональних інститутів державного управління - з 15 квітня по 13 червня 2013 року (на спеціальність "Публічне адміністрування" - з 15 квітня по 25 травня 2013 року).

Вступні екзамени проводяться з 4 по 22 червня 2013 року.

Початок занять з 1 вересня.

Приймальна комісія Національної академії та її регіональних інститутів державного управління працює щодня, крім неділі, з 9 до 18 години (у суботу з 10 до 16 години) за адресами:

Національна Академія (м.Київ): 03057, м. Київ, вул. Ежена Потье, 20, тел.: (044) 455-68-01, www.academy.gov.ua

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
49044, м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 29, тел.: (056)745-52-41, (056)794-58-06. www.dbuara.dp.ua

Львівський регіональний інститут державного управління
79491, м. Львів, смт Брюховичі, вул. Сухомлинського, 16, тел.: (032)244-81-12. www.lvivacademy.com

Одеський регіональний інститут державного управління
65009, м. Одеса, вул. Генуезька, 22, тел.: (048)729-76-11, (048)729-76-12. www.oridu.odessa.ua

Харківський регіональний інститут державного управління
61050, м. Харків, Московський проспект, 75, тел.: (057)732-65-05. www.kbuara.kharkov.ua

Ліцензія МОН України від 19.07.2011 року (серія АГ № 508986).

ЛИТВИНІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА ЖАШКІВСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ОГОЛОШУЄ ЗЕМЕЛЬНІ ТОРГИ

з продажу права оренди земельних ділянок, які відбудуться 14.05.2013 року о 12:00 за адресою: с. Литвинівка, вулиця Ентузіастів, 4 (зал засідань сільської ради)

Перелік та характеристика лотів:				
	Лот № 1	Лот №2	Лот № 3	Лот № 4
Місце розташування земельної ділянки	В адмінмежах Литвинівської сільської ради (за межами населеного пункту) Жашківського району Черкаської області			
Площа, га кадастровий номер	2,5235 га 7120984000:02:001:0146	2,8455 га 7120984000:02:001:0147	3,8198 га 7120984000:02:001:0148	3,9700 га 7120984000:02:001:0149
Цільове призначення земельної ділянки (код КВЦПЗ) (секція А, розділ 01, підрозділ 01.01) Стартовий розмір річної плати за користування земельною ділянкою Умови договору земельної ділянки	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва,			
Розмір реєстраційного внеску Розмір гарантійного внеску	4182,37 грн. 570,00 грн. 209,00 грн.	4182,37 грн. 570,00 грн. 209,00 грн.	4182,37 грн. 570,00 грн. 209,00 грн.	4182,37 грн. 570,00 грн. 209,00 грн.
Реєстрація учасників здійснюється Виконавцем земельних торгів в день проведення з 8:30 до 11:40				
Виконавець земельних торгів: Найменування: ПП "Земекспертцентр" Місцезнаходження: вул. Леніна, 26, кв. 67, м. Жашків, Жашківський район, Черкаська область, 19200. тел. (04747) 6-23-92 (Держак Олег Анатолійович - начальник відділу робіт із землеустрою) Реєстраційні та гарантійні внески сплачуються на р/р 26005060283175, МФО 354347, ЧПР ПАТ КБ "Приватбанк", код ЄДРПОУ 36213615, одержувач ПП "Земекспертцентр" Призначення платежу: гарантійний внесок, в розмірі 5 % стартового розміру річної плати за користування земельною ділянкою (№ лоту); реєстраційний внесок за участь у земельних торгах 14.05.2013 р. (№ лоту).				
Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - 10.05.2013 року.				

Текст ДОГОВОРУ, що пропонується укласти за результатами проведення земельних торгів Литвинівська сільська рада Жашківського району Черкаської області, в особі сільського голови Барабаша Юрія Володимировича, який діє на підставі Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та рішення Литвинівської сільської ради 11.11.2010р. № 1-1/І, далі Орендодавче, з однієї сторони, та Переможець земельних торгів, надалі Орендар, з другої сторони, уклали цей договір про наступне:

1. Предмет договору
1.1. Орендодавче на підставі протоколу земельних торгів з продажу права оренди земельної ділянки комунальної власності від 14.05.2013 р. надає, а Орендар приймає в строкове платне користування земельну ділянку для сільськогосподарських потреб, яка знаходиться на території Литвинівської сільської ради (за межами населеного пункту).

2. Об'єкт оренди
2.1. В оренду передається земельна ділянка, в тому числі: сільськогосподарські угіддя - рілля, для ведення товарного сільськогосподарського виробництва за рахунок земель сільськогосподарського призначення, кадастровий номер.

2.2. Земельна ділянка належить орендодавцю на підставі державного акту на право власності на земельну ділянку, зареєстрований в Книзі записів реєстрації державних актів про право власності на землю та на право постійного користування землею, договорів оренди землі за №.

2.3. На земельній ділянці об'єктів нерухомого майна, а також інших об'єктів інфраструктури немає.

2.4. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки згідно витягу з технічної документації про визначення нормативно грошової оцінки земельної ділянки, яка видана відомом Держкомзему у Жашківському районі Черкаської області, становить 83647,41 грн. (вісімдесят три тисячі шістьсот сорок сім грн. 41 коп.).

2.5. Земельна ділянка, яка передається в оренду, не має недоліків, що можуть перешкоджати її ефективному використанню.

2.6. Інші особливості об'єкта оренди, які можуть вплинути на орендні відносини: відсутні.

3. Строк дії договору

3.1. Договір укладено строком на 10 років.

3.2. Строк дії договору визначається з урахуванням періоду ротації основної сівоозміни згідно з проектами землеустрою.

3.3. Якщо жодна із сторін за 6 місяців до закінчення строку дії даного договору оренди не повідомила іншу сторону про намір припинити дію цього договору, договір вважається поновленням на тих же умовах і на той же строк.

3.4. Після закінчення строку договору, Орендар має першочергове право поновлення його на новий строк.

4. Орендна плата

4.1. За оренду земельної ділянки Орендар сплачує орендну плату у грошовій формі, у національній валюті України. Розмір річної орендної плати визначається за результатами земельних торгів і становить _____ грн., але не може бути меншим від розміру, встановленого чинним законодавством.

4.2. Обчислення розміру річної плати за користування (оренду) земельної ділянки здійснюється з урахуванням коефіцієнтів індексації, визначених законодавством.

4.3. Орендар, зобов'язаний компенсувати Орендодавцю витрати щодо підготовки лоту відповідно платіжних документів та витрати щодо розміщення оголошення про проведення земельних торгів, згідно наданих рахунків Виконавцем земельних торгів, протягом трьох банківських днів після підписання протоколу. Зазначені суми перераховуються на відповідні рахунки.

4.4. Орендар протягом трьох банківських днів після підписання договору оренди землі сплачує розмір річної орендної плати за перший рік оренди земельної ділянки, яка перераховується на відповідний рахунок.

4.5. Орендна плата за наступні роки оренди земельної ділянки перераховується Орендарем щомісячно до 30 числа місяця наступного за звітним на відповідний рахунок.

Орендар бере на себе обов'язок уточнення змін банківських реквізитів.

4.6. Передача продукції та надання послуг в рахунок орендної плати не допускається.

4.7. Умови цього договору про розмір орендної плати переглядаються у разі:

- зміни розміру земельного податку, підвищення ціи та тарифів, зміна коефіцієнтів індексації, визначених законодавством;

- в інших випадках передбачених законодавством.

4.8. У разі несплати Орендарем в установленний строк суми за придбаний лот, результати торгів анулюються.

4.9. За несвочасне внесення орендної плати у строки, визначені цим договором, стягується пеня у розмірі подвійної облікової ставки Національного Банку України, що діяла в період, за який стягується пеня, від суми заборгованості за кожний день прострочення платежу, але не більше визначеної законом ставки пені за несвочасну сплату земельного податку.

5. Умови використання земельної ділянки

5.1. Земельна ділянка передається в оренду для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

5.2. Цільове призначення земельної ділянки: вирощування сільсько- господарських культур.

5.3. Умови збереження стану об'єкта оренди: орендована земельна ділянка повинна використовуватись способами, що не суперечать екологічним вимогам, Орендар не повинен допускати забруднення її радіоактивними і хімічними речовинами, відходами, стічними водами, захищати від водної та вітрової ерозії, дотримуватись законодавства про охорону довкілля.

6. Умови та строки передачі земельної ділянки в оренду
6.1. Передача земельної ділянки в оренду здійснюється без розроблення проекту її відведення.

6.2. Передача земельної ділянки Орендарю здійснюється за актом її приймання-передачі в термін до 3-х календарних днів з моменту державної реєстрації цього Договору. Акт приймання- передачі земельної ділянки є невід'ємною частиною цього Договору.

7. Умови повернення земельної ділянки орендодавцеві

7.1. Після припинення цього договору Орендар повертає Орендодавцю земельну ділянку у стані, не гіршому порівняно з тим, у якому він одержав її в оренду. Орендодавче у разі погіршення корисних властивостей орендованої земельної ділянки, пов'язаних зі зміною її стану, має право на відшкодування її збитків, спір розв'язується у судовому порядку.

7.2. Здійснені Орендарем без згоди Орендодавця витрати на поліпшення орендованої земельної ділянки, які не можливо відкредити без заповідання шкоди цій ділянці, не підлягають відшкодуванню.

7.3. Поліпшення стану земельної ділянки, проведені Орендарем за письмовою згодою з Орендодавцем землі, підлягають відшкодуванню. Умови, обсяги і строки відшкодування Орендарю витрат за проведені ним поліпшення стану земельної ділянки визначаються окремою угодою Сторін.

7.4. Орендар має право на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок невиконання Орендодавцем обов'язків, передбачених цим Договором. Збитками вважаються: фактичні витрати, яких Орендар зазнав у зв'язку з порушенням Договору Орендодавцем, а також витрат, які Орендар здійснив або повинен здійснити для відновлення свого порушеного права; доходи, які Орендар міг би реально отримати в разі належного виконання Орендодавцем умов цього Договору.

7.5. Розмір фактичних витрат Орендаря визначаються на підставі документально підтверджених даних.

8. Обмеження (обтяження) щодо використання земельної ділянки
8.1. На земельну ділянку встановлені наступні обмеження (обтяження):
- Орендарю забороняється змінювати цільове призначення земельної ділянки, ландшафту без письмової згоди Орендодавця;

- Орендарю забороняється здійснювати будь-яке будівництво об'єктів, в тому числі малих архітектурних форм та інших тимчасових споруд, без письмової згоди Орендодавця.

8.2. На орендовану земельну ділянку не встановлені обтяження та інші права третіх осіб.

9. Права та обов'язки Орендодавця

9.1.1. Вимагати від Орендаря своєчасного внесення плати за оренду.

9.1.2. На розірвання Договору в разі використання Орендарем об'єкта оренди не за цільовим призначенням та в разі невиконання інших умов цього Договору.

9.1.3. Перевіряти самостійно або із залученням інших державних органів до- манія Орендарем умов Договору.

9.1.4. Вимагати від Орендаря дотримання вимог екологічного, санітарно-епідеміологічного, земельного законодавства, державних стандартів, норм і правил, проектних рішень щодо безпечної експлуатації водного об'єкта, утримання в належному стані прибережних захисних смуг, а також територій, які особливо охороняються.

9.2. Обов'язки Орендодавця:

9.2.1. Передати в користування земельну ділянку по Акту приймання- передачі у стані, що відповідає умовам договору оренди.

9.2.2. При передачі земельної ділянки в оренду забезпечувати відповідно до закону реалізацію прав третіх осіб щодо орендованої земельної ділянки.

9.2.3. Не вчиняти дій, які б перешкождали орендареві користуватися орендованою земельною ділянкою.

9.2.4. Попередити орендаря про особливі властивості та недоліки земельної ділянки, які в процесі її використання можуть спричинити екологічно небезпечні наслідки для довкілля або призвести до погіршення стану самого об'єкта оренди.

10. Права та обов'язки Орендаря

10.1. Права Орендаря:

10.1.1. Самостійно господарювати на землі з дотриманням умов договору оренди землі.

10.1.2. Отримувати продукцію і доходи.

10.1.3. Вимагати від Орендодавця передачі земельної ділянки в оренду в належному стані.

10.1.4. Приступити до користування земельною ділянкою лише після реєстрації цього договору оренди.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. До- нецьк, вул. Артема, 157) від 25.03.2013 р. по справі № 905/1559/13-г визнано банкрутом Фізичну особу-підприємця Кудря- ченко Костянтина Володимировича (ідентифікаційний номер 2532702356, що зареєстрований за адресою: 84646, Донецька область, м. Горлівка, Центральньо-Міський район, вул. Кірова, 28/57.

Відкрита ліквідаційна процедура строком на 12 місяців до 23.03.2014 року.

Ліквідатором по справі призна- чено арбітражного керуючого Ри- гованова Руслана Олександрови- ча (ліцензія серії АВ № 456346, ідентифікаційний номер 2724014716, 84617, адреса місця проживання: Донецька область, м. Горлівка, 84617, вул. Свердло- ва, б.10, кв. 1).

Претензії до банкрута приймають- ся протягом двох місяців з дня публікації оголошення.

Закрите акціонерне товариство "ОС- НОВА" (адреса місцезнаходження: 01024, м.Київ, вул. Шовковична, 22, ідентифікаційний код №30370643) повідомляє, що 11 березня 2013 року за- гальними зборами товариства було прийняте рішення про припинення Зак- ритого акціонерного товариства "ОСНО- ВА" шляхом перетворення в Товариство з обмеженою відповідальністю "ОСНО- ВА" та призначено комісією з припинення товариства у наступному складі: Голова ліквідаційної комісії - Коломієць Олена Миколаївна (ідентифікаційний номер: 1942606886), Член ліквідаційної комісії - Осмолик Ірина Анатолівна (іден- тифікаційний номер: 3092219743), Член ліквідаційної комісії- Радченко Ірина Ле- онідівна (ідентифікаційний номер: 2785714349). Про прийняття рішення щодо реорганізації 14.03.2013 року до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців внесе- но відповідний запис. Заявлення креди- торами вимог до Закритого акціонерно- го товариства "ОСНОВА" здійснюється шляхом направлення вказаних вимог Комісії з припинення товариства за ад- ресою: м. Київ, вул. Шовковична, 22 про- тягом 2 (двох) місяців з моменту публікації вказаного оголошення.

Комісія з припинення Закритого акціонерного товариства "ОСНОВА".

10.1.5. За рівних умов на поновлення договору оренди.
10.1.6. Передавати в суборенду орендовану земельну ділянку або її частину іншій особі, але на термін не більш ніж визначений цим Договором.
10.2. Обов'язки Орендаря:
10.2.1. Використовувати орендовану земельну ділянку за цільовим призначенням, відповідно до умов договору.
10.2.2. Приступити до використання земельної ділянки після державної реєстрації договору оренди та підписання Акту приймання- передачі земельної ділянки;
10.2.3. Здійснювати заходи щодо поліпшення стану земельної ділянки у обсягах і строки визначені окремою угодою сторін.
10.2.4. Дотримуватись режиму використання земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.
10.2.5. Після закінчення терміну Договору оренди повернути Орендодавцеві земельну ділянку в стані, не гіршому у порівнянні з тим, у якому він одержав його в оренду, а в випадку, якщо на момент припинення дії Договору сільськогосподарські культури на земельній ділянці залишилися не зібраними - повернути після збору урожаю.
10.2.6. Своєчасно здійснювати орендні платежі.
10.2.7. Відшкодовувати Орендодавцю заподіяну шкоду стану земельної ділянки на підставі документально підтверджених даних.
11. Ризик випадкового знищення або пошкодження об'єкта оренди чи його частини
11.1. Ризик випадкового знищення або пошкодження об'єкта оренди чи його частини несе Орендар.
12. Страхування об'єкта оренди
12.1. Згідно з цим договором об'єкт оренди може бути застрахований за бажанням однієї із сторін.
12.2. У випадках передбачених пунктом 12.1. цього договору, страхування об'єкта здійснює Орендар.
13. Зміна умов договору у припинення його дії
13.1. Зміна умов якого Договору здійснюється у письмовій формі за взаємною згодою Сторін. У разі недосягнення згоди щодо зміни умов договору спір розв'язується у судовому порядку.
13.2. Для договору припиняється у разі:
- закінчення строку, на який його було укладено;
- придбання Орендарем земельної ділянки у власність;
- викуп земельної ділянки для суспільних потреб або примусового відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності в порядку, встановленого законом;
- ліквідація Орендаря;
- взаємної згоди сторін;
- набрання чинності рішення суду на вимогу однієї із Сторін унаслідок невиконання другою Стороною обов'язків, передбачених цим Договором, та внаслідок випадкового знищення, пошкодження орендованої земельної ділянки, яке істотно перешкоджає її використанню, а також з інших підстав, визначених законом.
13.3. Розірвання договору в односторонньому порядку не допускається.
13.4. Перехід права власності на орендовану земельну ділянку до іншої особи, а також реорганізація Орендаря не є підставою для зміни умов або розірвання цього Договору.
14. Відповідальність сторін та вирішення спорів
14.1. У випадку порушення умов цього Договору та земельного законодавства Сторони несуть відповідальність, визначену цим Договором та чинним законодавством України.
14.2. Сторона, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності, якщо вона доведе, що це порушення сталося не з її вини.
15. Прикінцеві положення
15.1. Цей договір набирає чинності після підписання сторонами та його державної реєстрації.
15.2. Цей договір складено в трьох примірниках, що мають однакову юридичну силу, один з яких знаходиться в Орендодавця, другий - в Орендаря, третій - в органі, який провів його державну реєстрацію.
Невід'ємними частинами договору є:
- протокол земельних торгів;
- відповідні рішення сільської ради;
- витяг з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки;
- акт приймання - передачі об'єкта оренди;
- схема земельної ділянки;
- кадастровий план земельної ділянки;
- акт визначення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).
16. Юридичні адреси сторін

Сьогодні на заході, півночі та в центрі України температура становитиме від 0 до –4 градусів уночі та +4...+10 градусів вдень. На півдні та сході буде +1...+5 градусів уночі й +10...+16 градусів вдень. У наступні дні по всій території України буде підвищення температури до +11...+18 градусів, включно із заходом і північчю.

■ **1710.** У Великобританії набув чинності закон про авторське право — перший у світі. ■ **1912.** Лайнер «Титанік» — найбільше пасажирське судно в світі класу «Олімпік», що належав англійській компанії White Star Line, вирушив у свій перший і останній рейс з порту Саутгемптон (Великобританія) до Нью-Йорка. ■ **1935.** Народився Микола Касьян — український лікар-остеопат, мануальний терапевт, заслужений лікар України. ■ **1938.** ЦК КП(б) У прийняв постанову про реорганізацію української національної школи. ■ **1972.** Підписано міжнародну «Конвенцію про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсинної зброї та про їх знищення».

СПОРТ

«Українські отамани» розподілили сили

Бокс. Тренерський штаб півфіналістів Всесвітньої серії боксу «Українських отаманів» визначився зі складом на перший матч проти чинних чемпіонів WSB «Італійських громів», котрий 12 квітня відбудеться в місті Кампіоне (Італія).

На відміну від чвертьфіналу проти азербайджанців, очевидної ставки на перший бій у «Отаманів» немає — до Італії з олімпійської збірної України вирушають Денис Беринчик і Олександр Усик. А Василь Ломаченко та Олександр Гвоздик вийдуть на ринг у матчі-відповіді в Києві, у Палаці спорту, 19 квітня.

Окрім того до складу української команди потрапили також Віктор Гоголев, Євген Балабанов та Денис Солоненко.

Можливі зміни в Ріо-де-Жанейро-2016

Олімпізм. Спортивний директор Міжнародного олімпійського комітету (МОК) Крістоф Дюбі розповів про можливість появи нових дисциплін на Олімпіаді-2016 у Ріо-де-Жанейро (відбудеться з 5 по 21 серпня).

У Бразилії, зокрема, можуть бути розіграні комплекти нагород у баскетболі «три на три», у фрістайлі на BMX та у змаганнях з вибуванням у маунтінбайку — у велоспорті, змішаних командних змаганнях у стрільбі з лука і триатлоні.

А також у восьми нових дисциплінах у плаванні (50 м брасом, 50 м батерфляем, 50 м на спині — у чоловіків і жінок, 800 м вільним стилем у чоловіків і 1500 м вільним стилем у жінок), **інформує АР.**

Тим часом влада столиці Бразилії ухвалила рішення закрити стадіон імені Жоао Авеланжа, який повинен прийняти змагання Олімпіади-2016, через проблеми з дахом. Мер Ріо-де-Жанейро Едуардо Паес заявив, що стадіон, на якому пройдуть легкоатлетичні змагання Олімпіади, буде закрито на невизначений строк до усунення всіх несправностей.

Чинник також визнав, що несправний дах міг становити загрозу для здоров'я вболівальників. Стадіон побудовано 2007 року, вміщує він 47 000 глядачів.

Турнірна хроніка

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Плей-оф. Чвертьфінальна серія. Перший матч. 8 квітня. «Будівельник» (Київ) — «Говерла» (Івано-Франківськ). 85:82 (25:20, 17:19, 17:16, 26:27).

Спортивна гімнастика. Токіо (Японія). Етап Кубка світу. Українець Олег Верняєв виборов золоту нагороду в багатоборстві. Показавши перший результат на трьох снарядах із шести — коні, кільцях і опорному стрибку, — підопічний Геннадія Сартинського набрав 90,375 бала і на 0,2 випередив господаря помосту віце-чемпіона лондонської Олімпіади в команді Ріогеї Като.

Фехтування. Пореч (Хорватія). Чемпіонат світу серед кадетів. Золоту медаль у змаганні шаблів виграв українець Костянтин Воронов. У півфіналі він переміг німця Едуарда Герда (15:5), а у фіналі — білоруса Артема Новікова (15:10).

Столиця України відома в Європі великою кількістю дорогих автомобілів, а також найменшою чисельністю пристойних професійних роялів, на яких відомі виконавці могли б демонструвати свою майстерність.

Видатна українська піаністка, музично-громадський діяч, народна артистка України Євгенія Басалаєва розповідає, що є в Києві дві чудові зали з хорошою акустикою — у Національному музеї літератури та Будинку актора. Але вони не мають гідних музичних інструментів. «Мені було соромно, коли я запросила відомих португальських піаністів у Будинок актора. Вони чудово грали, але через кожні півгодини доводилось робити перерву й налаштовувати піаніно», — зазначає народна артистка.

Євгенія Басалаєва, яка є ще й професором Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського, розповідає про талановитих студентів консерваторії. Вона каже, що гірко дивитися як вони залишають країну, відчуваючи тут свою не потрібність. Адже молоді таланти, лауреати міжнародних конкурсів не мають тут на чому і де грати, вони не можуть себе реалізувати як творчі особистості. Їм потрібно створювати умови, бо країна втрачає своє майбутнє.

У лютому цього року до Євгенії Олександрівни звернувся Сергій Польовик — директор представництва The Joseph

Народна артистка України Євгенія Басалаєва.

Brodmann Group — великої міжнародної компанії з виробництва музичних інструментів і запропонував подивитися їх рояль.

Сергій Польовик.

Є так звані робочі та артистичні (концертні) інструменти. Президент австрійської фірми готовий продати їх українцям зі знижкою. Євгенія Басалаєва говорить, що потрібно зібрати гроші на два інстру-

менти і купити їх для Національного музею літератури та Будинку актора.

Отже, днями в Колонній залі імені М.В. Лисенка Національної філармонії України відбувся XXIII концерт «Автографи літопису часу» Міжнародного проекту «Елітні вечори камерної музики Євгенії Басалаєвої», який продовжив цикл «Історичних концертів», присвячених 100-річчю заснування Київської консерваторії (1913) — нині Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського.

Заходом «Автографи літопису часу» автор проекту, народна артистка України Євгенія Басалаєва започаткувала також серію благодійних концертів — меценатський проект «За духовне відродження України»,

метою якого є збір коштів на придбання двох роялів австрійської фірми.

Академік Микола Жулинський сказав,

Галина Сорока.

що він бачить байду-жість влади до мистецтва. Рідко можна зустріти можновладців на концертах класичної музики у філармонії. Микола Григорович виказав своє захоплення подвигницькою діяль-

ністю Євгенії Басалаєвої з відродження і утвердження імен українських композиторів і музики.

А генеральний директор Національного музею літератури України Галина Сорока розповіла, що в закладі щороку відбувається близько 180 культурно-мистецьких заходів і, звісно, вони супроводжуються музикою. До музею приходять чимало гостей, а пристойного інструмента немає. Колектив намагається зберегти благородний дух, який панував у залах музею ще з тих часів, коли тут була Колегія Павла Галагана. І мріє про перший концерт на новому роялі.

Олександр КЛИМЕНКО.
Фото автора.

Увічніли Миколу Міхновського

Днями в селі Турівці, що на Київщині, до 140-річчя видатного громадського, політичного та військового діяча, нашадка козацького роду Миколи Міхновського було відкрито пам'ятник (скульптор — Дмитро Чуб). Кошти на спорудження збирали всім миром. У відкритті взяли участь представники місцевої районної влади, громадських і політичних об'єднань.

Промовці відзначали, що відкриття пам'ятника на малій батьківщині Міхновського — крок до відновлення пам'яті про видатного діяча, який як правник захищав як права окремих українців, так і всієї поневоленої нації. Цього ж дня відбулася й Всеукраїнська науково-практична конференція «Микола Міхновський та сучасна Україна». Її учасники вирішили проголосити

2013-й роком Міхновського. Вони також хочуть звернутись до міськрад Києва, Харкова та Полтави, бо саме з цими містами тісно пов'язане життя Міхновського, з позицією назвати вулицю на його честь. На зібранні наголошувалося, що великий українець заслуговує й на всеукраїнський пам'ятник.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК.
Фото автора.

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Олександр СУСЛЕНКО, Наталія ЯРЕМЕНКО.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.
Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 29272
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

